

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

SOSİAL, İQTİSADI İNKİŞAF

3

YANVAR-MART

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

**Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 3
14 aprel 2016-cı il**

2016-CI İLİN BİRİNCİ RÜBÜNDƏ ÖLKƏNİN İQTİSADI VƏ SOSİAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏRİ

2016-cı ilin yanvar-mart aylarında ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 12588,7 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 3,5 faiz az ümumi daxili məhsul istehsal edilmişdir. Azalmanın əsas səbəbi tikinti və nəqliyyat sektorlarında məhsul və xidmətlər istehsalının keçən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə azalması olmuşdur. Əlavə dəyərin 39,0 faizi sənayedə, 13,3 faizi ticarət; nəqliyyat vəsiti lərinin təmiri, 8,4 faizi tikinti, 6,7 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 2,8 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,0 faizi informasiya və rabitə, 16,0 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 8,3 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 1311,6 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2016-cı ilin yanvar-mart aylarında 7,0 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0,6 faiz az sənaye məhsulu istehsal edilmişdir. Azalmaya səbəb xam neft hasilatının 1,5 faiz, qaz hasilatının 7,9 faiz, elektrik enerjisi istehsalının 6,7 faiz, habelə bir sıra emal sənayesi məhsullarının istehsalının azalması olmuşdur.

Sənaye məhsulunun 63,3 faizi mədənçixarma sektorunda, 28,7 faizi emal sektorunda, 7,2 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,8 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Mədənçixarma sektorunda məhsul istehsali 1,2 faiz azalmışdır.

Emal sektorunda qida məhsullarının istehsali 2,3 faiz, tütün məmulatlarının istehsali 87,5 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsali 3,2 dəfə, metallurgiya məhsullarının istehsali 11,5 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsali 80,2 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsali 2,3 faiz, kompyuter, elektron və optik məhsulların istehsali 2,4 dəfə, avtomobil, qoşqu və yarımqoşqların istehsali 18,2 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 2,4 dəfə artmış, içkilərin istehsali 9,3 faiz, geyim istehsali 14,0 faiz, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsali 78,1 faiz, ağacın emalı və ağaçdan məmulatların istehsali 18,7 faiz, kağız və karton istehsali 17,2 faiz, poliqrafiya məhsullarının istehsali 4,3 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsali 6,4 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsali 45,9 faiz, tikinti materiallarının istehsali 32,6 faiz, maşın və avadanlıqların istehsali 27,2 faiz, mebel istehsali isə 16,9 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buخار istehsali, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 5,2 faiz, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 4,5 faiz azalmışdır.

Sənayenin qeyri-neft sektorunda məhsul istehsali 5,1 faiz artmış, neft sektorunda isə 1,3 faiz azalmışdır.

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 aprel 2016-cı il vəziyyətinə 336,2 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatında yaz-tarla işləri aparılır və aprel ayının 1-nə kimi 120,0 min hektar sahədə yazılıq bitkilərin səpini aparılmışdır. Bu dövrdə 8,5 min hektar sahədə dənli və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız), 1,9 min hektar sahədə qarğıdalı (ondan 1,8 min hektarı dən üçün), 28,0 min hektar sahədə kartof, 25,4 min hektar sahədə tərəvəz, 4,8 min hektar sahədə bostan bitkiləri, 3,6 min hektar sahədə şəkər çuğunduru, 1,3 min hektar sahədə dən üçün günəbaxan, 1,2 min hektar sahədə pambıq, 45,0

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

---

min hektar sahədə çoxillik otlar və 0,3 min hektar sahədə birillik otlar əkilmişdir.

Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin birinci rübündə iri buynuzlu mal-qaranın baş sayı 17,7 min baş çoxalaraq 2719,6 min başa, qoyun və keçilərin sayı 43,6 min baş çoxalaraq 8828,0 min başa çatmışdır. Bu dövrdə diri çəkidə ət istehsalı 1,8 faiz artaraq 111,8 min ton, süd istehsalı 3,2 faiz artaraq 440,9 min ton, yumurta istehsalı 4,3 faiz artaraq 407,0 milyon ədəd olmuşdur.

İlin əvvəlindən 15,1 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 16,0 faiz çox tərəvəz toplanmışdır.

2015-ci ilin birinci rübü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 2,7 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları istehsalı 9,2 faiz, heyvandarlıq məhsulları istehsalı isə 2,5 faiz artmışdır.

2016-cı ilin yanvar-mart aylarında **əsas kapitala** 2876,8 milyon manat məbləğində vəsait yönəldilmişdir. İstifadə olunmuş vəsaitin 2529,7 milyon manatı və ya 87,9 faizi məhsul istehsalı obyektlərinin, 222,1 milyon manatı (7,7 faizi) xidmət sahələri üzrə obyektlərin, 125,0 milyon manatı (4,4 faizi) isə ümumi sahəsi 334,7 min kvadrat metr olan yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 900,9 milyon manatını və ya 31,3 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin 2013,4 milyon manatı və ya 70,0 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2016-cı ilin yanvar-mart aylarında 48,1 milyon ton yük və 437,3 milyon sərnişin daşınmışdır. 2015-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yük daşınması 4,6 faiz azalmış, sərnişin daşınması isə 1,7 faiz artmışdır. Yük daşınmasında müşahidə olunan gerilik dəniz, dəmir yolu və boru kəməri nəqliyyatı daşınmalarında azalmalarla bağlı olmuşdur.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Yüklərin 58,5 faizi avtomobil, 31,8 faizi boru kəməri, 7,0 faizi dəmir yolu, 2,6 faizi dəniz, 0,1 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Sərnişinlərin 87,9 faizi avtomobil, 11,9 faizi metro, qalanları isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən hüquqi və fiziki şəxslərə göstərilən 372,8 milyon manatlıq xidmətlərin 71,6 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. 2015-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2016-ci ilin yanvar-mart aylarında informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi 8,9 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 80,7 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2016-ci ilin yanvar-mart aylarında **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 6793,4 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 1784,6 milyon manatlıq ödənişli xidmət göstərilmişdir. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 3,4 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunmuş gəlir 2,4 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 3429,9 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 3363,5 milyon manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları satılmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsinin məlumatlarına əsasən 2016-ci ilin yanvar-fevral aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 2203,3 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 1223,4 milyon dollarını və ya 55,5 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsullar, 979,9 milyon dollarını (44,5 faizini) isə idxlal məhsulları təşkil etmiş, ixracın idxlalı üstələməsi nəticəsində 243,5 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2015-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi müqayisəli qiymətlərlə 30,0 faiz, o cümlədən ixrac 20,6 faiz, idxlal isə 42,7 faiz azalmışdır. Ticarət dövriyyəsinin 46,3 faizi Avropa İttifaqı ölkələrinin, 12,0 faizi MDB üzvü ölkələrinin, 41,7 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

İdxal olunmuş məhsulların dəyərinin 31,7 faizi Avropa İttifaqı ölkələrinin, 17,6 faizi MDB üzvü ölkələrinin, 50,7 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

İxrac edilmiş məhsulların 58,0 faizi Avropa İttifaqı ölkələrinə, 7,5 faizi MDB üzvü ölkələrinə, 34,5 faizi isə digər ölkələrə göndərilmişdir. 2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında qeyri-neft məhsullarının ixracı 2015-ci ilin eyni dövrünə nisbətən 46,4 faiz azalaraq 174,3 milyon dollar təşkil etmişdir.

2016-cı ilin yanvar-mart aylarında 2015-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən **istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri** 10,8 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının qiymətləri 13,1 faiz, qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri 15,2 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri isə 4,0 faiz artmışdır.

2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında muzdla işləyənlərin **orta aylıq nominal əmək haqqı** 2015-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 6,2 faiz artaraq 472,2 manat təşkil etmişdir.

2016-cı ilin yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin gəlirləri nominal ifadədə 9,0 faiz artaraq 10303,5 milyon manata çatmışdır. Gəlirlərin 81,0 faizi son istehlak xərclərinə, 9,7 faizi vergilərin, sigorta və üzvlük haqlarının, 2,3 faizi kreditlər üzrə faizlərin ödənilməsinə sərf edilmiş, 7,0 faizi isə yiğima yönəldilmişdir.

Maliyyə Nazirliyinin məlumatlarına əsasən 2016-cı ilin yanvar-mart aylarında **dövlət büdcəsinə** 3678,1 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən 2623,5 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında yaranmış 1054,6 milyon manatlıq profisit ümumi daxili məhsulun 8,4 faizi səviyyəsində olmuşdur.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2016-cı ilin mart ayının 1-nə ölkənin bank və bank olmayan kredit təşkilatlarının **kredit** portfeli milli valyuta ekvivalentində 20327,4 milyon manat təşkil etmiş, onun 15565,9 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Kredit portfeli 2015-ci il mart ayının 1-i ilə müqayisədə 1,8 faiz azalmışdır. Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 6,5 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2016-cı il mart ayının 1-nə 8077,3 milyon manat təşkil etmişdir.

Mart ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə orta məzənnəsi 1,60 manata (ilin əvvəlindən 1,59 manata), 1

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Avroya – 1,79 manata (1,75), 100 Rusiya rubluna – 2,28 manata (2,12) bərabər olmuşdur.

2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında əhalinin sayı 17,9 min nəfər və ya 0,2 faiz artaraq 2016-cı il mart ayının 1-i vəziyyətinə 9723,5 min nəfərə çatmışdır.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Cədvəl 1

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2016-ci ilin yanvar-mart ayları, faktiki	2016-ci ilin yanvar-mart ayları 2015-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün 2015-ci ilin yanvar-mart ayları 2014-cü ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat o cümlədən qeyri-neft ÜDM	12 588,7 8 240,4	96,5 94,3	105,3 107,0
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	1 311,6	95,3	104,0
Sənaye məhsulu, milyon manat o cümlədən qeyri-neft sənayesi	6 991,7 1 976,6	99,4 105,1	103,9 109,0
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat o cümlədən tikinti-quraşdırma işlərinə	2 876,8 2 013,4	65,8 67,5	103,0 114,5
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat o cümlədən: bitkiçilik heyvandarlıq	643,6 12,9 630,7	102,7 109,2 102,5	103,4 105,9 103,3
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	48,1	95,4	102,6
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	437,3	101,7	103,8
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	372,8	108,9	109,3
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	6 793,4	103,4	109,6
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	1 784,6	102,4	105,3
Dövlət bütçesinin gəlirləri, milyon manat	3 678,1	93,4	87,9
Dövlət bütçesinin xərcləri milyon manat	2 623,5	62,6	95,8
Dövlət bütçesinin profisiyi, milyon manat	1 054,6	-	-
Əhalinin gəlirləri, milyon manat	10 303,5	109,0	105,3

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

A	1	2	3 ...ardı
Əhalinin hər nəfərinə düşən gəlirlər, manat	1 073,5	107,7	104,0
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2016-cı il 01 mart vəziyyətinə, milyon manat	8 077,3	101,8	120,3
Kredit qoyuluşları, 2016-cı il 01 mart vəziyyətinə, milyon manat o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	20 327,4 1 329,5	98,2 116,8	132,1 136,9
Orta aylıq əmək haqqı, manat	472,2^{x)}	106,2^{xx)}	104,3^{xxx)}
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	110,8	102,8
Əhalinin sayı, 2016-cı il 01 mart vəziyyətinə, min nəfər	9 723,5	101,2	101,2
<u>Statistika məlumatı¹⁾</u>			
Xarici ticarət dövriyyəsi, milyon ABŞ \$ o cümlədən: ixrac idxal	2 829,4^{x)} 1 849,5 ^{x)} 979,9 ^{x)}	81,1^{xx)} 95,0 ^{xx)} 57,3 ^{xx)}	116,4^{xxx)} 110,5 ^{xxx)} 142,2 ^{xxx)}
<u>Gömrük məlumatı²⁾</u>			
Xarici ticarət dövriyyəsi, milyon ABŞ \$ o cümlədən: ixrac ondan qeyri-neft ixracı idxal	2 203,3^{x)} 1 223,4 ^{x)} 174,3 ^{x)} 979,9 ^{x)}	70,0^{xx)} 79,4 ^{xx)} 53,6 ^{xx)} 57,3 ^{xx)}	125,6^{xxx)} 120,4 ^{xxx)} 172,5 ^{xxx)} 142,2 ^{xxx)}

Qeyd:

^{x)} 2016-cı ilin yanvar-fevral ayları.

^{xx)} 2016-cı ilin yanvar-fevral ayları 2015-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən (orta aylıq əmək haqqına münsəibətdə faktiki, xarici ticarət dövriyyəsinə münsəibətdə isə müqayisəli qiymətlərlə).

^{xxx)} 2015-ci ilin yanvar-fevral ayları 2014-cü ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən (orta aylıq əmək haqqına münsəibətdə faktiki, xarici ticarət dövriyyəsinə münsəibətdə isə müqayisəli qiymətlərlə).

¹⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyati aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərinə dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

²⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilməsi başa çatdırılmış ixrac olunan xam neft və təbii qazın dəyərinə dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul

2016-cı ilin birinci rübündə ölkədə 12,6 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 3,5 faiz az ümumi daxili məhsul istehsal edilmişdir. Azalmanın əsas səbəbi tikinti və nəqliyyat sektorlarında məhsul və xidmətlər istehsalının müvafiq olaraq 32,5 faiz və 14,5 faiz azalması olmuşdur.

İnformasiya və rabitə sahələrində istehsal olunmuş əlavə dəyər əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 8,9 faiz, emal sənayesində 5,7 faiz, turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə sahələrində 4,7 faiz, ticarət, nəqliyyat vasitələrinin təmiri sahələrində 3,4 faiz, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində 2,7 faiz, mədənçixarma sənayesində isə 0,7 faiz artmışdır.

Bu dövrdə ümumi daxili məhsulun 39,0 faizi sənayedə, 13,3 faizi ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri sahələrində, 8,4 faizi tikintidə, 6,7 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 2,8 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,0 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 16,0 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir.

Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 8,3 faizini təşkil etmişdir.

Ümumi daxili məhsulun əhalinin hər nəfərinə düşən həcmi 1311,6 manat (827,3 ABŞ dolları) təşkil etmişdir.

Cədvəl 2

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar-mart		2016-ci ilin yanvar-mart ayları 2015-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
	2016	2015*	
Ümumi Daxili Məhsul	12588,7	11542,3	96,5
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	358,6	350,8	102,7
Sənaye	4906,2	4370,5	100,9
o cümlədən:			
mədənçixarma sənayesi	3895,8	3430,4	100,7
emal sənayesi	689,8	596,1	105,7
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	299,7	323,2	94,8
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	20,9	20,8	95,5
Tikinti	1053,8	1096,4	67,5
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	1671,4	1416,7	103,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	846,1	727,3	85,5
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	442,4	391,6	104,7
İnformasiya və rabitə	246,0	250,4	108,9
Digər sahələr	2013,2	1995,9	97,3
Məhsula və idxala xalis vergilər	1051,0	942,7	96,7
ÜDM-in deflyatoru	113,1	82,1	x

Cədvəl 3

**Neft və qeyri-neft sektorlarında ümumi
daxili məhsul istehsalı**

milyon manat

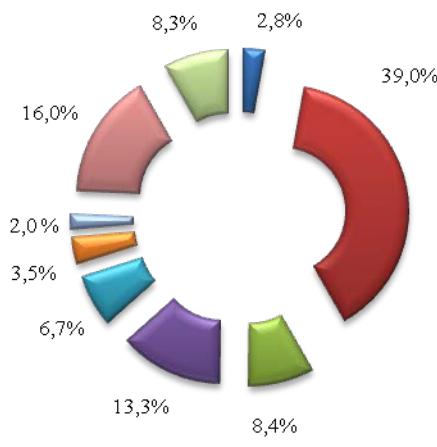
	Yanvar-mart		2016-ci ilin yanvar-mart ayları 2015-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
	2016	2015*	
Ümumi Daxili Məhsul	12588,7	11542,3	96,5
o cümlədən:			
neft sektoru	4348,3	3875,7	100,8
qeyri-neft sektoru	8240,4	7666,6	94,3

*) 2015-ci ilin aylıq göstəriciləri ilin yekun məlumatları əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Qrafik 1

**2016-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal
olunmuş ümumi daxili məhsulun strukturu**

- Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqcılıq (2,8%)
- Sənaye (39,0%)
- Tikinti (8,4%)
- Ticarət, nəqliyyat vasitələrinin təmiri (13,3%)
- Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı (6,7%)
- Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaçə (3,5%)
- İnfomasiya və rabitə (2,0%)
- Diğer sahələr (16,0%)
- Məhsula və idxala xalis vergilər (8,3%)

Sənaye

2016-cı ilin yanvar-mart aylarında sənayedə istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 0,6 faiz azalaraq 7,0 milyard manat təşkil etmişdir. Sənayenin qeyri-neft sektorunda istehsal əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,1 faiz artmış, neft sektorunda isə 1,3 faiz azalmışdır. Sənaye məhsulunun 63,3 faizi mədənçixarma, 28,7 faizi emal, 7,2 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bülüşdürülməsi və təchizatı, 0,8 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 77,3 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 85,1 faizi sənaye məhsulunun istehsalı, 14,9 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

**Sənaye istehsali indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə**

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
<u>2015-ci il</u>		
Yanvar	101,7	101,4
Fevral	93,3	102,3
Mart	112,8	103,9
Aprel	95,9	103,7
May	104,7	103,7
İyun	94,2	103,8
İyul	103,4	103,5
Avqust	93,2	102,3
Sentyabr	97,2	102,1
Oktyabr	99,6	102,2
Noyabr	102,4	103,0
Dekabr	100,0	102,4
<u>2016-ci il</u>		
Yanvar	101,9	96,9
Fevral	99,2	99,9
Mart	107,8	99,4

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 aprel 2016-cı il vəziyyətinə 336,2 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 65,7 faizi Bakı, 8,1 faizi Sumqayıt, 4,2 faizi Gəncə, 1,2 faizi Şirvan, 0,2 faizi Mingəçevir şəhərlərinin, qalan hissəsi isə digər rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 19,5 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədənçixarma sənayesi

Mədənçixarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 4,4 milyard manat olmaqla əvvəlki ilin yanvar-mart aylarına nisbətən 1,2 faiz azalmışdır.

Sahənin əsas məhsulu olan xam neftin hasilatı 10,5 milyon ton, əmtəəlik təbii qazın hasilatı isə 4,8 milyard kub metr təşkil etmişdir. Neft hasilatı 1,5 faiz, qaz hasilatı isə 7,9 faiz azalmışdır.

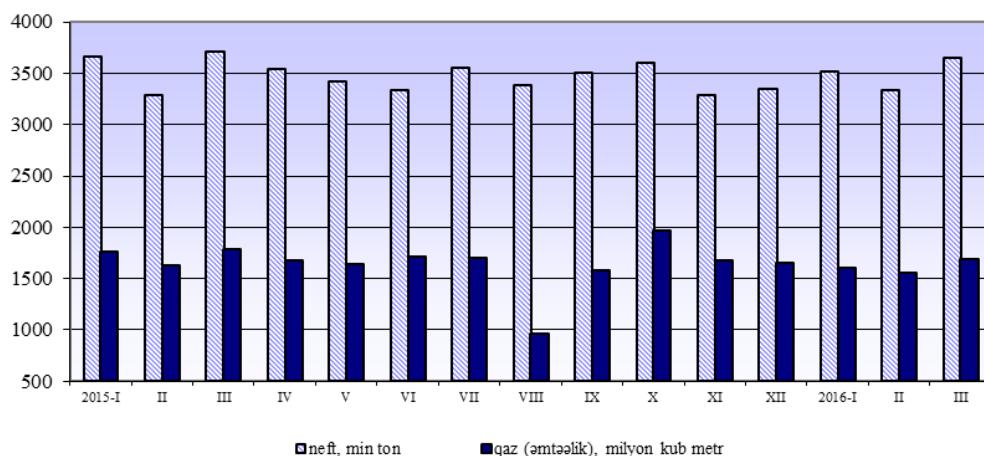
Cədvəl 5

**Mədənçixarma sənayesində istehsal olunmuş
əsas məhsul növləri**

Məhsul növləri	2016-cı ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2016-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	10 520,2	98,5	315,0
ondan əmtəəlik	10 506,2	98,5	315,0
Təbii qaz, milyon kub metr	7 556,8	102,0	954,6
ondan əmtəəlik	4 838,9	92,1	954,6
Metal filizlərinin hasilatı			
Dəmir filizi, min ton	51,3	6,1 d.	75,3
Mis filizləri və konsentratları, ton	430,7	2,4 d.	131,8
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	519,0	93,8	41,2
o cümlədən :			
qızıl	416,3	77,9	28,6
gümüş	102,7	5,5 d.	12,6
Mədənçixarma sənayesinin digər məhsulları			
Tikinti qumu, min ton	49,5	36,4	27,7
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	70,2	81,5	0,9
Çinqıl, qırmadaş, xırda çay daşı, min ton	129,9	57,6	90,2
Duz, ton	11 633,3	152,3	220,8
ondan əmtəəlik	1 285,7	129,4	220,8
Bentonit, min ton	5,5	162,7	42,5
ondan əmtəəlik	5,1	168,0	42,5
Gips və anhidrit, ton	1 383,1	64,1	612,6

Qrafik 2

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

Emal sənayesi

Emal sənayesində yanvar-mart aylarında 2,0 milyard manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 6

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

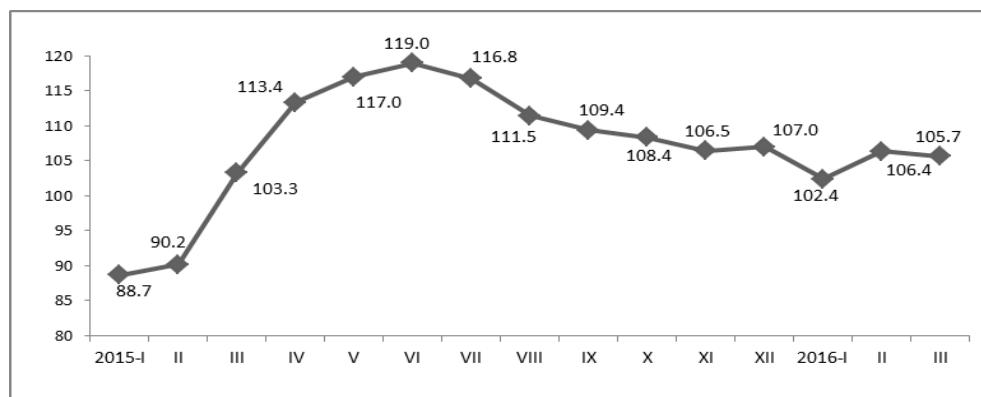
	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2015-ci il		
Yanvar	88,7	92,4
Yanvar-fevral	90,2	87,5
Yanvar-mart	103,3	108,1
Yanvar-aprel	113,4	115,9
Yanvar-may	117,0	118,9
Yanvar-iyun	119,0	121,4
Yanvar-iyul	116,8	123,5
Yanvar-avqust	111,5	118,6
Yanvar-sentyabr	109,4	116,7
Yanvar-oktyabr	108,4	115,7
Yanvar-noyabr	106,5	113,4
Yanvar-dekabr	107,0	115,6

...ardı

Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə Emal sənayesi-cəmi ondan qeyri-neft emal sənayesi		
2016-ci il		
Yanvar	102,4	106,9
Yanvar-fevral	106,4	111,9
Yanvar-mart	105,7	112,8

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 7
Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2016-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir, min manat	2015-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Emal sənayesi –cəmi*	2 005 109,5	105,7
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	726 641,6	102,3
iciki istehsalı	40 896,4	90,7
tütün məmulatlarının istehsalı	18 661,7	187,5
toxuculuq sənayesi	9 585,0	3,2 d.
geyim istehsalı	9 232,5	86,0
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	1 225,2	21,9
mebeldən başqa ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	3 827,0	81,3
kağız və karton istehsalı	12 046,6	82,8

REAL SEKTOR

...ardı

Fəaliyyət növlərinin adı	2016-cı ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir, min manat	2015-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	11 253,1	95,7
neft məhsullarının istehsalı	622 260,3	96,5
kimya sənayesi	85 685,0	93,6
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	60,6	88,8
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	31 023,4	54,1
tikinti materiallarının istehsalı	63 263,6	67,4
metallurgiya sənayesi	45 730,9	111,5
hazır metal məmulatlarının istehsalı	33 552,7	180,2
kompyuter, elektron və optik məhsulların istehsalı	17 037,1	2,4 d.
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	11 891,3	102,3
maşın və avadanlıqların istehsalı	28 150,2	72,8
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	20 117,0	118,2
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	2 490,2	87,4
mebellərin istehsalı	12 025,1	83,1
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	2 005,0	87,6
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	196 448,0	2,4 d.

*⁾ ev təsərrüfatlarında sənaye məhsulu istehsalının, habelə hüquqi şəxs yaratmadan fərdi sahibkar kimi sənaye sahəsində fəaliyyət göstərənlərin işinin qiymətləndirilməsi də nəzərə alınmaqla

Əvvəlki ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə qida məhsullarının istehsalında 2,3 faiz, tütün məmulatlarının istehsalında 87,5 faiz artım, içki istehsalında isə 9,3 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Bu sahələrin əsas məhsullarından olan pendir və kəsmik istehsalı 0,9 faiz artaraq 12,2 min ton, marqarin istehsalı 40,4 faiz artaraq 11,4 min ton, kərə yağı istehsalı 13,2 faiz artaraq 6,7 min ton, pivə istehsalı 52,6 faiz azalaraq 358,7 min dkl, alkoqolsuz içkilərin istehsalı 25,4 faiz azalaraq 2,5 milyon dkl təşkil etmişdir.

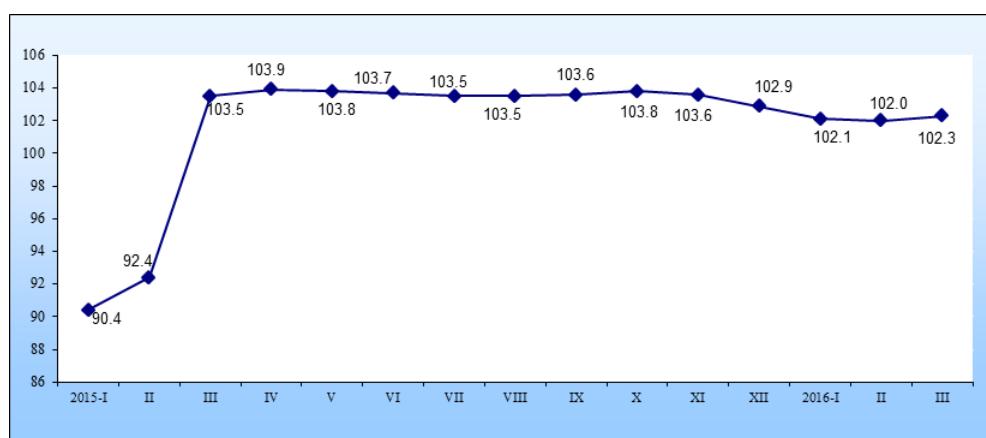
Cədvəl 8

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsali sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsali	İçki istehsali	Tütün məmulatlarının istehsali
2015-ci il			
Yanvar	90,4	108,0	148,9
Yanvar-fevral	92,4	101,5	110,9
Yanvar-mart	103,5	103,0	87,9
Yanvar-aprel	103,9	99,5	82,3
Yanvar-may	103,8	93,6	77,9
Yanvar-iyun	103,7	95,6	80,5
Yanvar-iyul	103,5	96,6	79,0
Yanvar-avqust	103,5	95,2	83,3
Yanvar-sentyabr	103,6	91,4	85,9
Yanvar-oktyabr	103,8	90,8	89,8
Yanvar-noyabr	103,6	89,9	90,5
Yanvar-dekabr	102,9	88,8	90,3
2016-ci il			
Yanvar	102,1	88,6	138,2
Yanvar-fevral	102,0	81,3	180,4
Yanvar-mart	102,3	90,7	187,5

Qrafik 4

**Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)**

**Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı
sahələrində əsas məhsul növlərinin istehsalı**

Məhsul növləri	2016-cı ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Ət (quş əti daxil olmaqla), min ton	72,0	101,7	-
Kolbasa məmulatları, ton	500,3	99,1	3,2
Üzülü süd, min ton	217,6	102,4	-
Qaymaq və xama, ton	1 185,1	100,9	-
Pendir və kəsmik, ton	12 189,3	100,9	60,7
Kərə yağı, ton	6 695,7	113,2	65,9
Cem və marmeladlar, ton	8 509,4	100,3	126,6
Duru bitki yağları, ton	13 373,4	79,4	2 273,2
Marqarin, ton	11 381,0	140,4	349,5
İnsanın qidalanması üçün yararlı olan duz, ton	10 713,1	154,8	785,0
Qablaşdırılmış çay, ton	2 540,3	3,0 d.	1 048,6
Qənd və şəkər tozu, min ton	81,5	79,0	18,1
Çörək və çörək-bulka məmulatları (əmtəəlik), min ton	190,5	101,0	-
İçki məhsulları			
Şampan şərabı, min dkl	0,4	66,7	4,7
Araq, min dkl	172,3	102,6	65,8
Brendi (konyak), min dkl	3,2	5,3 d.	29,8
Üzüm şərabı, min dkl	283,7	3,2 d.	889,9
Pivə, min dkl	358,7	47,4	289,0
Likörlər, min dkl	15,5	100,0	45,2
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	2 462,2	74,6	1 449,9
Tütün məmulatları			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	800,0	2,3 d.	-
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	708,0	172,3	0,1

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 20,0 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə toxuculuq sənayesində 3,2 dəfə artım, geyim istehsalında 14,0 faiz, dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabı istehsalında isə 78,1 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 10

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2015-ci il			
Yanvar	20,8	99,8	2,1 d.
Yanvar-fevral	20,3	77,4	3,0 d.
Yanvar-mart	28,9	116,9	2,4 d.
Yanvar-aprel	30,3	100,1	2,4 d.
Yanvar-may	32,2	92,8	2,6 d.
Yanvar-iyun	30,4	79,7	2,4 d.
Yanvar-iyul	29,2	71,9	2,1 d.
Yanvar-avqust	30,6	71,3	188,6
Yanvar-sentyabr	32,4	63,3	174,1
Yanvar-oktyabr	37,2	60,2	152,5
Yanvar-noyabr	39,8	59,2	108,7
Yanvar-dekabr	44,8	55,8	103,0
2016-ci il			
Yanvar	2,9 d.	58,7	31,2
Yanvar-fevral	3,1 d.	123,5	17,0
Yanvar-mart	3,2 d.	86,0	21,9

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2016-cı ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq lifi, ton	1 583,7	3,7 d.	1 648,5
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	192,9	69,9	446,9
Pambıq iplik, ton	3 201,5	2,3 d.	983,9
ondan əmtəəlik	2 934,9	4,1 d.	983,9
Pambıq yataq ağları, min ədəd	37,7	2,6 d.	0,8
Xalça və xalça məmulatları, kv.m	37,0	27,9	789,0
Geyim istehsalı			
Üst trikotaj, min ədəd	21,0	67,0	8,2
Alt trikotaj, min ədəd	93,2	121,3	9,8
Corab, min cüt	377,0	122,8	17,8
Kişilər üçün kostyum və komplektlər, ədəd	725	7,9	500
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Dəri, min kv.m	71,0	23,3	140,0
Aşılanmış xəz dərilər, min kv.m	7,4	20,8	-
Üstü dəridən olan ayaqqabılar, min cüt	8,2	20,3	21,5

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 622,3 milyon manat olmaqla əvvəlki ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə 3,5 faiz azalmışdır. Neft məhsullarından avtomobil benzinin istehsalı 6,4 faiz, sürtkü yağlarının istehsalı 64,3 faiz, dizel yanacağının istehsalı 28,2 faiz azalmışdır. Yanacaq mazutunun və ağ neftin istehsalı artdılmışdır.

**Neft məhsullarının istehsalı sahəsində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2016-cı ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	281,1	93,6	71,9
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	42,8	89,7	4,3
Ağ neft, min ton	172,0	105,3	51,9
Dizel yanacağı, min ton	572,0	71,8	56,0
Yanacaq mazutu, min ton	339,7	1 698,5 d.	8,8
Sürtkü yağları, min ton	1,0	35,7	13,1
Neft bitumu, min ton	22,0	67,5	9,1
Neft koksu, min ton	21,4	33,0	2,5

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 116,8 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə məhsul buraxılışı kimya sənayesində 6,4 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalında 45,9 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalında isə 11,2 faiz azalmışdır.

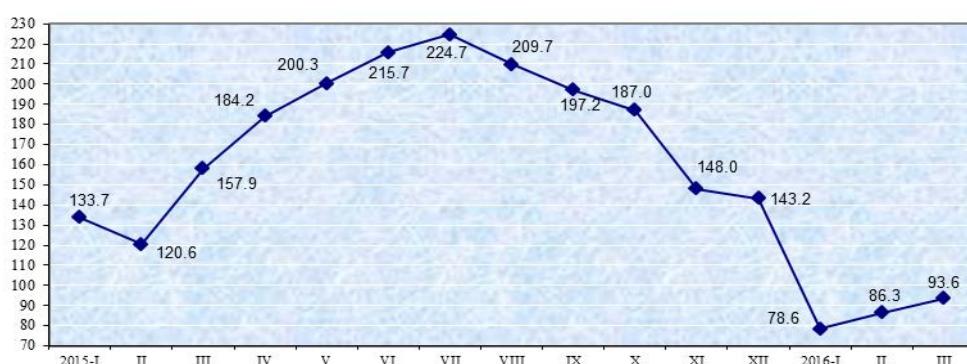
Əsas kimya məhsullarından yuyucu maddələrin istehsalı 80,6 faiz, kalsium karbonatın istehsalı 90,8 faiz, sabunun istehsalı 22,5 faiz azalmış, metil spirtinin istehsalı isə olmamışdır. Bununla yanaşı, izopropil spirtinin istehsalı 3,3 dəfə, arqonun istehsalı 32,2 faiz, lak-boya məmulatlarının istehsalı 2,1 dəfə artmışdır. Rezin və plastmas məmulatlarından bərk polietilen boruların istehsalı 48,1 faiz, plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fitinqlərin istehsalı 70,4 faiz, məsaməli polistirool lövhələr və zolaqların istehsalı 50,5 faiz azalmışdır.

**Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik
kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
2015-ci il			
Yanvar	133,7	144,9	119,3
Yanvar-fevral	120,6	72,3	129,3
Yanvar-mart	157,9	85,6	128,7
Yanvar-aprel	184,2	68,7	117,3
Yanvar-may	2,0 d.	72,1	108,2
Yanvar-iyun	2,2 d.	74,4	104,5
Yanvar-iyul	2,2 d.	62,0	95,3
Yanvar-avqust	2,1 d.	59,9	88,9
Yanvar-sentyabr	197,2	55,0	82,8
Yanvar-oktyabr	187,0	55,0	77,0
Yanvar-noyabr	148,0	51,8	73,3
Yanvar-dekabr	143,2	38,7	78,6
2016-ci il			
Yanvar	78,6	38,0	59,4
Yanvar-fevral	86,3	63,1	49,5
Yanvar-mart	93,6	88,8	54,1

Qrafik 5

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 14

**Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik
kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul
növlərinin buraxılışı**

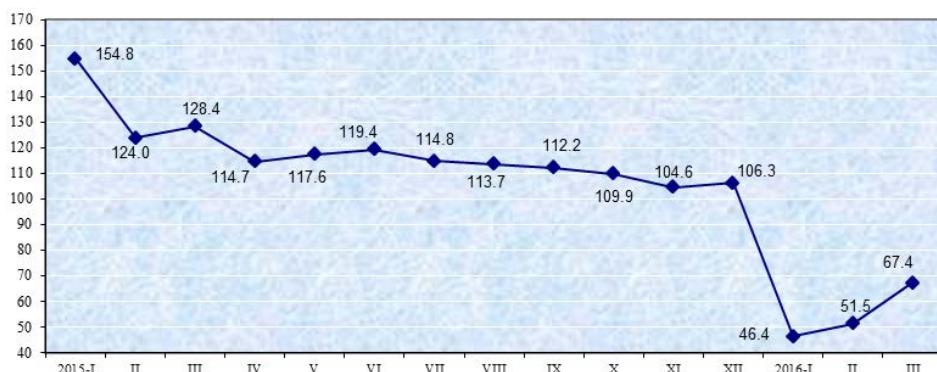
Məhsul növləri	2016-cı ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Arqon, min kub m	59,5	132,2	2,0
ondan əmtəəlik	58,6	133,5	2,0
Yod, ton	44,5	86,7	4,6
ondan əmtəəlik	44,5	103,5	4,6
Barium sulfat, min ton	16,0	120,7	2,1
Propilen, min ton	13,8	97,1	2,3
ondan əmtəəlik	10,3	78,2	2,3
Polietilen, min ton	27,5	107,9	3,5
Etilen, min ton	28,3	108,0	0,05
İzopropil spirti (mütləq), ton	4 168,6	3,3 d.	2 982,9
Metanol (metil spirti), min ton	-	-	0,2
Lak-boya məmulatları, ton	1 163,1	2,1 d.	83,8
Kosmetik preparatlar, min manat	560,6	9,0	1 368,6
Yuyucu maddələr, ton	9,6	19,4	32,1
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	1 536,4	51,9	409,3
Bərk polipropilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	486,1	41,7	771,2
Liflə armaturlaşdırılmış sair bərk plastik borular, borucuqlar, qollar, şlanqlar, ton	652,8	2,9 d.	252,7
Məsaməli polistirool lövhələr və zolaqlar, ton	102,1	49,5	144,3
Butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	653,1	82,3	5 840,0
Plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fitinqlər, ton	15,7	29,6	50,5

Məhsul növləri	2016-cı ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı ...ardı
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Tərkibində digər antibiotiklər olan, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan dərmanlar, min manat	26,7	84,8	29,9
Tərkibində qarışq və ya xalis məhsullar olan, digər qruplara daxil edilməyən, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan sair dərmanlar, min manat	33,7	92,3	58,8

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən istehsal edilmiş məhsulun ümumi dəyəri 32,6 faiz azalaraq 63,3 milyon manat təşkil etmişdir. Sementin istehsalı 37,3 faiz, beton qarışığının istehsalı 64,1 faiz, tikinti əhənginin istehsalı 19,2 faiz, sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpiclərinin istehsalı 78,6 faiz azalmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 15

**Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2016-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2016-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sement, min ton	391,9	62,7	48,2
Tikinti gipsi, min ton	37,0	76,6	0,7
Tikinti əhəngi, ton	4 191,0	80,8	-
Sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpicləri, ton	8 299,6	21,4	9 912,0
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub m	11,3	2,9 d.	1,4
Asfalt, min ton			
Tikinti kərəcisi, min kub metr	40,1	80,0	12,7
Hörmə üçün hazır beton qarışıığı, min ton	100,4	35,9	-
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	346,8	13,4	-

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində yanvar-mart aylarında 79,3 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, metallurgiya sənayesində 11,5 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində isə 80,2 faizlik artım müşahidə olunmuşdur. Yanvar-mart ayları ərzində sahə üzrə 12,6 min ton (90,2 faiz çox) polad borular, 89,0 min ton (92,3 faiz çox) polad tökmə, 629,9 ton (10,5 dəfə çox) çuqun tökmə istehsal edilmişdir.

Cədvəl 16

**Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı
sahələrində indekslərin dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2015-ci il		
Yanvar	61,3	102,7
Yanvar-fevral	49,0	107,6
Yanvar-mart	82,0	108,0
Yanvar-aprel	103,3	176,9

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
Yanvar-may	114,4	190,6
Yanvar-iyun	121,9	196,6
Yanvar-iyul	107,8	140,7
Yanvar-avqust	106,0	153,7
Yanvar-sentyabr	105,1	162,0
Yanvar-oktyabr	102,1	155,7
Yanvar-noyabr	97,1	158,6
Yanvar-dekabr	96,0	154,1
2016-cı il		
Yanvar	106,9	2,1 d.
Yanvar-fevral	150,8	193,7
Yanvar-mart	111,5	180,2

Cədvəl 17

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2016-cı ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Çuqun tökmə, ton	629,9	10,5 d.	160,5
ondan əmtəəlik	622,4	10,5 d.	160,5
Polad tökmə, min ton	89,0	192,3	-
Armatur, min ton	39,2	69,1	5,0
ondan əmtəəlik	39,1	68,9	5,0
Polad borular, ton	12 637,9	190,2	-
Emal edilməmiş alüminium ərintiləri, min ton	10,9	78,1	0,4
Latun boru, ton	238,4	3,0 d.	8,4
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Qara metallardan qeyri-elektrik radiatorlar və onların hissələri, ton	9,2	76,0	-
Qara metallardan sair konstruksiyalar, ton	759,3	63,2	1 932,9
Metalların üst təbəqəsinin emalı üzrə xidmətlər, min manat	13 541,0	3,7 d.	-
Mayelər üçün çənlər, sisternlər, ton	162,0	15,4 d.	40,0

...ardı

Məhsul növləri	2016-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kabellər, ton		265,6	43,9

Kompyuter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 28,9 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı 2,4 dəfə, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə 2,3 faiz artmışdır. Üç ay ərzində əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə səsi, təsviri və ya sair məlumatı qəbul etmək, çevirmək və ya ötürmək üçün aparatların istehsalı 2,5 dəfə, maye və qazların məsrəfinin və ya səviyyəsinin ölçülüməsi üçün cihazların istehsalı 3,7 dəfə artmış, məişət soyuducularının istehsalı 5,8 faiz, 1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqillərinin istehsalı 90,8 faiz azalmışdır.

Cədvəl 18

Kompyuter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
	Kompyuter, elektron və optik məhsulların istehsalı	
<u>2015-ci il</u>		
Yanvar	2,6 d.	185,2
Yanvar-fevral	33,6	173,6
Yanvar-mart	79,2	150,5
Yanvar-aprel	57,0	172,1
Yanvar-may	63,5	191,2
Yanvar-iyun	2,0 d.	2,0 d.
Yanvar-iyul	192,0	138,7
Yanvar-avqust	175,1	129,4
Yanvar-sentyabr	171,9	120,8
Yanvar-oktyabr	198,6	111,7
Yanvar-noyabr	2,0 d.	106,7
Yanvar-dekabr	2,1 d.	101,8

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə Kompyuter, elektron və optik məhsulların istehsalı	
2016-cı il		
Yanvar	105,0	44,2
Yanvar-fevral	167,6	55,7
Yanvar-mart	2,4 d.	102,3

Cədvəl 19

**Kompyuter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində əsas
məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2016-cı ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Səsi, təsviri və ya sair məlumatı qəbul etmək, çevirmək və ya örtürmək üçün aparatlar, ədəd	860	2,5 d.	472
Maye və qazların məsrəfinin və ya səviyyəsinin ölçülüməsi üçün cihazlar, ədəd	38 324	3,7 d.	50
1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqilləri, ton	495,1	79,2	4 388,8
1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqilləri, ton	93,9	9,2	4 226,5
Televizorlar, ədəd	-	-	4 359
Məişət soyuducuları, ədəd	373	94,2	1 275

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşqların istehsalı sahələrində 50,8 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə maşın və avadanlıqların istehsalı 27,2 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 12,6 faiz azalmış, avtomobil və qoşqların istehsalı isə 18,2 faiz artmışdır. Üç ay ərzində 63,5 faiz az yük avtomobili, 11,7 faiz az şanqlı quyu nasosları istehsal edilmişdir. Bununla yanaşı, hesabat dövründə 226 ədəd traktor, 108 ədəd qoşular və yarımqoşqlar istehsal edilmişdir.

Cədvəl 20

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobil, qoşqu və yarımqoşqların istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşqların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
<u>2015-ci il</u>			
Yanvar	82,0	10,5 d.	174,3
Yanvar-fevral	81,7	77,4	83,6
Yanvar-mart	86,7	100,6	86,0
Yanvar-aprel	67,0	85,9	69,4
Yanvar-may	73,3	73,8	73,7
Yanvar-iyun	74,8	72,9	97,9
Yanvar-iyul	75,0	74,7	98,1
Yanvar-avqust	71,9	76,0	98,9
Yanvar-sentyabr	67,7	86,9	98,7
Yanvar-oktyabr	70,4	98,8	98,9
Yanvar-noyabr	70,2	104,5	99,5
Yanvar-dekabr	71,5	104,6	94,6
<u>2016-ci il</u>			
Yanvar	70,7	2,4 d.	89,4
Yanvar-fevral	68,3	119,6	89,0
Yanvar-mart	72,8	118,2	87,4

Cədvəl 21

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobil, qoşqu və yarımqoşqların istehsalı sahələrində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2016-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2016-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Fəvvarə armaturu, ton	1,7	3,5	118,5
Şanqlı quyu nasosları, ədəd	1 186	88,3	903
Soyuducu və dondurucu avadanlıq, ədəd	37	-	-

Məhsul növləri	2016-cı ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı ...ardı
Məişət kondisionerləri, ədəd	-	-	24
Odsöndürənlər, ədəd	6 180	60,2	-
Traktorlar, ədəd	226	81,0	2
Xüsusi təyinatlı kommunal maşınlar, ədəd	10	5,9	18
Yük avtomobiləri, ədəd	46	36,5	2
Minik avtomobiləri, ədəd	-	-	120
Yüklərin daşınması üçün sair qoşqular və yarımqoşqular, ədəd	108	54,0 d.	2

**Elektrik enerjisi, qaz və buخار istehsalı
bölgüsdürüməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı sektorları**

Elektrik enerjisi, qaz və buخار istehsalı, bölgüsdürüməsi və təchizatı sektorunda üç ay ərzində 507,1 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, əvvəlki ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə 5,2 faizlik azalma müşahidə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 4,5 faiz azalaraq 53,7 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 22

**Elektrik enerjisi, qaz və buخار istehsalı bölgüsdürüməsi
və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və
emalı sektorlarında məhsul buraxılışı**

Fəaliyyət növlərinin adı	2016-cı ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	2015-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buخار istehsalı, bölgüsdürüməsi və təchizatı	507,1	94,8
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	53,7	95,5

Cədvəl 23

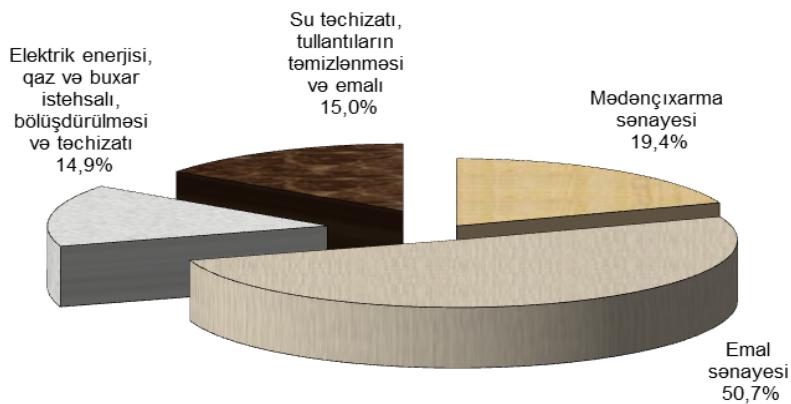
Elektrik enerjisi, qaz və buخار istehsalı, bölüsdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2016-cı ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Elektrik enerjisi, qaz və buخار istehsalı, bölüsdürülməsi və təchizatı			
Elektrik enerjisi, milyon kVt-saat	5 976,2	93,2	-
ondan əmtəəlik	5 709,6	93,3	-
su elektrik stansiyalarının istehsalı	376,7	160,4	-
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	5 328,4	90,6	-
küləklə işləyən stansiyaların istehsalı	3,4	154,5	-
günəş enerjisi ilə işləyən stansiyaların istehsalı	1,1	3,7 d.	-
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı			
Suyun təmizlənməsi və bölüsdürülməsi, milyon kub metr	60,2	97,4	-

2016-cı ilin yanvar-fevral ayında sənayedə çalışan muzdlu işçilərin orta siyahı sayı 174,9 min nəfər təşkil etmiş, onların 33,9 min nəfəri mədənçixarma, 88,7 min nəfəri emal, 26,1 min nəfəri elektrik enerjisi, qaz və buخار istehsalı, bölüsdürülməsi və təchizatı, 26,2 min nəfəri isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələrində çalışmışdır.

Qrafik 7

**Sənaye işçilərinin sayının fəaliyyət növləri üzrə
bölgüsü, yekuna nisbətən**

Yanvar-fevral aylarında sənayedə işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı 24,5 faiz artaraq 878,3 manata çatmışdır. Artımın əsas səbəbi mədənçixarma sənayesində xarici investisiyalı müəssisələrdə çalışan əcnəbi işçilərə hesablanmış əmək haqlarının devalvasiya ilə əlaqədar milli valyuta ekvivalentində artması olmuşdur.

Cədvəl 24

**Sənayenin fəaliyyət növləri üzrə bir işçinin
orta aylıq əmək haqqı, manat**

	2016-cı ilin yanvar-fevral ayında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Sənaye üzrə - cəmi	878,3	124,5
Mədənçixarma sənayesi	2 512,0	144,8
Emal sənayesi	516,3	106,9
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	321,7	100,2
içki istehsalı	488,3	101,1
tütün məmulatlarının istehsalı	400,3	101,8
toxuculuq sənayesi	275,7	101,6

...ardı

	2016-cı ilin yanvar-fevral ayında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
geyim istehsalı	425,0	100,4
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	516,8	102,2
mebeldən başqa ağacın emalı və ağacdan məmulatların istehsalı	509,5	100,7
kağız və karton istehsalı	514,4	100,3
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	357,6	102,3
neft məhsullarının istehsalı	778,3	100,1
kimya sənayesi	636,5	110,7
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	573,0	141,8
rezin və plastik kütłə məmulatlarının istehsalı	384,3	100,1
tikinti materiallarının istehsalı	586,1	100,3
metallurgiya sənayesi	610,5	100,1
hazır metal məmulatlarının istehsalı	520,0	101,9
kompyuter, elektron və optik məhsulların istehsalı	421,3	116,6
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	564,2	100,2
maşın və avadanlıqların istehsalı	355,9	102,7
avtomobil, qoşqu və yarımqoşqların istehsalı	385,2	110,4
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	440,3	108,2
mebellərin istehsalı	366,6	106,6
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	334,7	113,7
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	1 023,2	126,8
Elektrik enerjisi, qaz və buخار istehsalı, böülüsdürüməsi və təchizatı	478,9	105,8
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	321,8	97,5

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2016-cı ilin yanvar-mart aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 2876,8 milyon manat vəsait yönəldilmiş, onun 2529,7 milyon manatı və ya 87,9 faizi məhsul istehsalı obyektlərinin, 222,1 milyon manatı (7,7 faizi) xidmət sahələri üzrə obyektlərin, 125,0 milyon manatı (4,4 faizi) isə ümumi sahəsi 334,7 min kvadrat metr olan yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur.

Ümumi sərmayənin 15,1 faizi dövlət, 84,9 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarlarının payına düşmüştür. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 70,0 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin dəyəri ümumi sərmayənin 31,3 faizini təşkil etmişdir.

Əsas kapitala yönəldilmiş sərmayədə müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 2464,4 milyon manat, bank kreditləri 172,8 milyon manat, büdcə vəsaitləri 132,0 milyon manat, büdcədənkənar fondların vəsaitləri 19,3 milyon manat, əhalinin şəxsi vəsaitləri 86,4 milyon manat, sair vəsaitlər 1,9 milyon manat təşkil etmişdir.

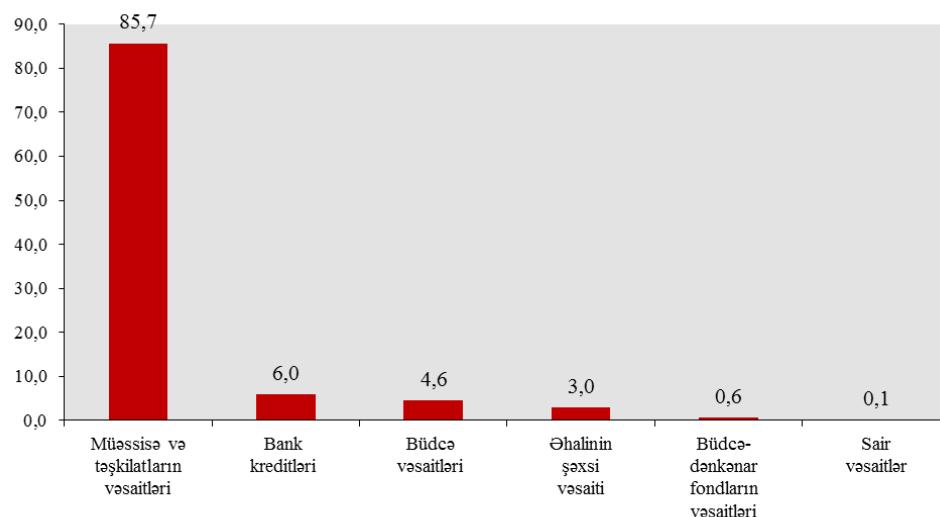
Cədvəl 25

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2016-cı ilin yanvar-mart aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmində xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	2 876,8	65,8	100,0
o cümlədən: Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri	2 464,4	80,3	85,7
Bank kreditləri	172,8	156,2	6,0
Büdcə vəsaitləri	132,0	18,0	4,6
Büdcədən kənar fondların vəsaitləri	19,3	21,6	0,6
Əhalinin şəxsi vəsaiti	86,4	81,1	3,0
Sair vəsaitlər	1,9	5,4	0,1

Qrafik 8

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2016-cı ilin yanvar-mart aylarında əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 80,2 faizi sənayeyə, 11,4 faizi tikinti, 4,4 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrinə, 1,3 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; icbari sosial təminat, 0,7 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 0,5 faizi informasiya və rabitə, hər birində 0,4 faiz olmaqla inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət, hər birində 0,2 faiz olmaqla turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, təhsil, hər birində 0,1 faiz olmaqla ticarət, peşə, elmi və texniki fəaliyyət sahələrinə, digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 26

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlər**

Sahələrin adı	2016-cı ilin yanvar-mart aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMI	2 876,8	65,8	100,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	20,6	25,9	0,7
Sənaye	2 307,8	87,2	80,2
o cümlədən:			
Mədənçixarma sənayesi	2 250,9	93,5	78,3
Emal sənayesi	18,2	44,5	0,6
Elektrik enerjisi, qaz və buخار istehsalı, böülüsdürüləməsi və təchizatı	27,2	98,0	0,9
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	11,5	9,4	0,4
Tikinti	326,3	51,7	11,4
ondan yaşayış evlərinin tikintisi	125,0	43,5	4,4
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	3,3	10,5	0,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	127,7	53,8	4,4
o cümlədən:			
nəqliyyat	127,6	53,9	4,4

REAL SEKTOR

...ardı

Sahələrin adı	2016-cı ilin yanvar-mart aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmində xüsusi çökisi, faizlə
poçt və kuryer fəaliyyəti	0,1	8,0	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	5,1	16,7	0,2
İnformasiya və rabitə	14,6	12,4	0,5
ondan rabitə	14,5	12,4	0,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	0,2	2,1 d.	0,0
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	-	-	-
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	2,0	160,2	0,1
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	11,8	49,7	0,4
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; icbari sosial təminat	38,5	45,4	1,3
Təhsil	3,9	7,6	0,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1,1	2,5	0,0
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	11,8	8,2	0,4
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	2,1	9,8	0,1

2016-cı ilin yanvar-mart aylarında neft sektoruna 2250,4 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir. Qeyri-neft sektorunun inkişafına sərf edilmiş 626,4 milyon manatlıq vəsaitin 57,4 milyon manatı (ümumi sərmayənin 2,0 faizi) qeyri-neft sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

Cədvəl 27

**Neft və qeyri-neft sektorу üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlər**

	Neft sektorу		Qeyri-neft sektorу	
	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	675,5	76,7	205,2	23,3
Fevral	716,5	75,1	237,7	24,9
Mart	858,4	82,4	183,5	17,6

2016-cı ilin yanvar-mart aylarında **Bakı şəhərində** iri qabaritli transformatorlar və Yeni Ağdağ gips zavodları, **Gəncə şəhərində** “Nizami” elektrik yarımtansiyası, **Tovuz rayonunda** Tovuzçay su anbarı, 758 şagird yerlik 4 ümumtəhsil məktəb binası, 140 yerlik klub və s. obyektlər istifadəyə verilmişdir.

**Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

2016-cı ilin yanvar-mart aylarında xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitala 1975,9 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

Cədvəl 28

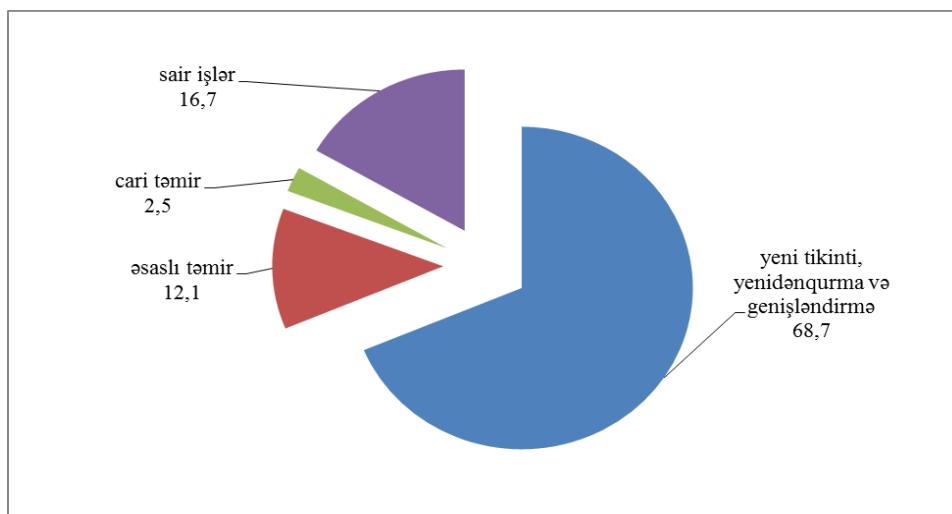
**Daxili və xarici mənbələrdən
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	Daxili mənbələr üzrə		Xarici mənbələr üzrə	
	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	251,3	28,5	629,4	71,5
Fevral	342,5	35,9	611,7	64,1
Mart	307,1	29,5	734,8	70,5

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin 1746,3 milyon manatı (88,4 faizi) Birləşmiş Krallıq, Türkiyə, Malayziya, İsveçrə, Rusiya və İran sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 68,7 faizini yeni tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 12,1 faizini əsaslı təmir, 2,5 faizini cari təmir, 16,7 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 88,4 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 9
Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında inşaat sektorunda işçilərin orta siyahı sayı 88,1 min nəfər olmuş, orta aylıq əmək haqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 23,8 faiz artaraq 811,9 manat təşkil etmişdir. İxtisaslaşdırılmış tikinti işlərində işləyənlərin əmək haqqı 46,4 faiz, binaların tikintisində işləyənlərin əmək haqqı isə 8,8 faiz artmışdır.

Cədvəl 29

**Tikintidə fəaliyyət növləri üzrə işçilərin
orta aylıq əmək haqqı**

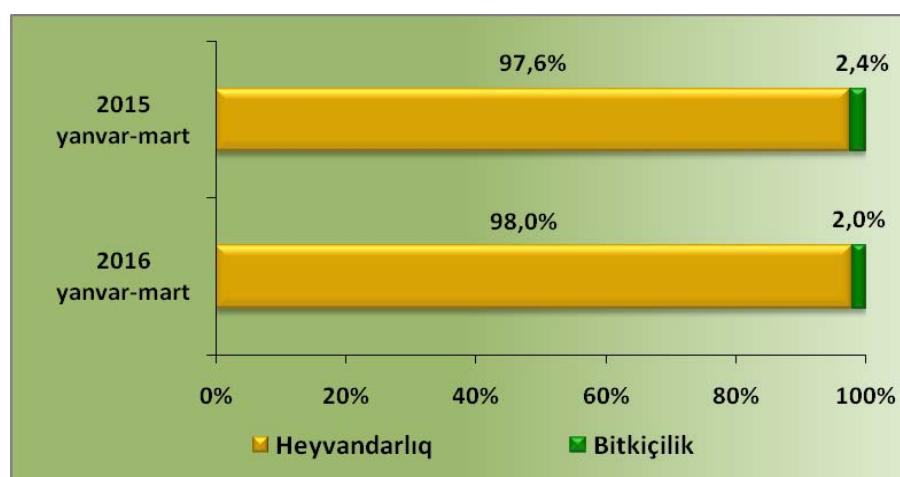
Fəaliyyət növləri	Bir işçinin orta aylıq əmək haqqı	
	2016-ci ilin yanvar-fevral aylarında, manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	811,9	123,8
o cümlədən:		
Dövlət sektoru	515,6	110,1
Qeyri-dövlət sektoru	927,1	128,1
Ümumi yekundan fəaliyyət növləri üzrə:		
Binaların tikintisi	569,0	108,8
Mülki təyinatlı inşaat işləri	525,6	100,0
Ixtisaslaşdırılmış tikinti işləri	1 729,0	146,4

Kənd təsərrüfatı

2016-cı ilin yanvar-mart ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 643,6 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 630,7 milyon manatı heyvandarlıq, 12,9 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 10

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatı məhsulu istehsalı 2,7 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 9,2 faiz, heyvandarlıq məhsulları üzrə 2,5 faiz artmışdır.

Cədvəl 30

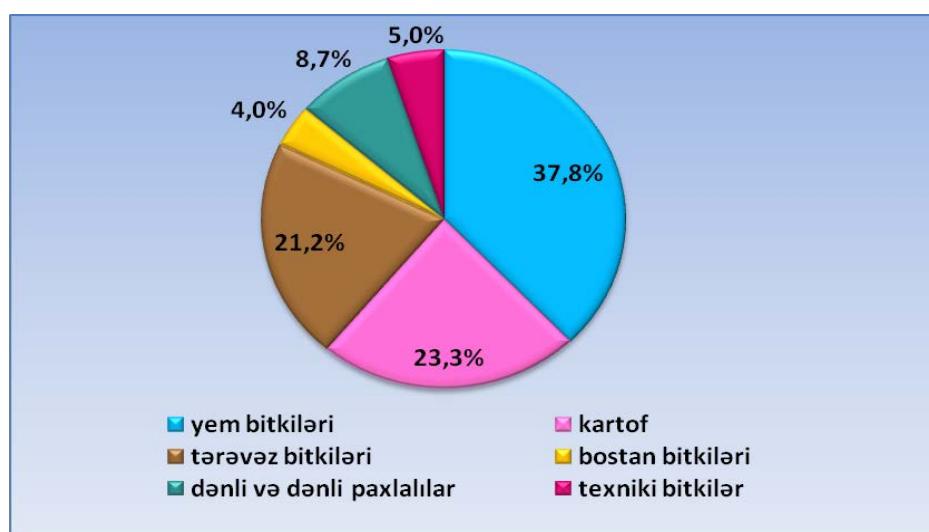
Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

Cəmi	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	o cümlədən:		
	bitkiçilik məhsulları	heyvandarlıq məhsulları	
<u>2015-ci il</u>			
Yanvar	103,5	103,8	103,5
Yanvar-fevral	103,1	103,5	103,1
Yanvar-mart	103,4	105,9	103,3
Yanvar-aprel	103,7	108,4	103,5
Yanvar-may	104,1	112,2	103,3
Yanvar-iyun	107,3	114,0	102,6
Yanvar-iyul	108,9	115,8	102,4
Yanvar-avqust	107,4	112,3	102,2
Yanvar-sentyabr	106,7	110,4	102,5
Yanvar-oktyabr	106,7	110,7	102,4
Yanvar-noyabr	106,7	110,8	102,5
Yanvar-dekabr	106,6	111,3	102,5
<u>2016-ci il</u>			
Yanvar	101,8	104,7	101,7
Yanvar-fevral	102,6	104,5	102,6
Yanvar-mart	102,7	109,2	102,5

Bitkiçilik. Respublikada yazılıq bitkilərin kütləvi əkininə başlanılmışdır. Aprelin 1-i vəziyyətinə 120,0 min hektar və ya keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,7 faiz çox sahədə yazılıq bitkilərin səpini aparılmışdır. Bu dövrdə 8,5 min hektar sahədə dənli və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız), 1,9 min hektar sahədə qarğıdalı (ondan 1,8 min hektarı dən üçün), 28,0 min hektar sahədə kartof, 25,4 min hektar sahədə tərəvəz, 4,8 min hektar sahədə bostan bitkiləri, 3,6 min hektar sahədə şəkər çuğunduru, 1,3 min hektar sahədə dən üçün günəbaxan, 1,2 min hektar sahədə pambıq, 45,0 min hektar sahədə çoxillik otlar və 0,3 min hektar sahədə birillik otlar əkilmişdir.

Qrafik 11

Yazlıq bitkilərin əkin sahəsinin quruluşu

Cədvəl 31

Yazlıq bitkilərin əkini

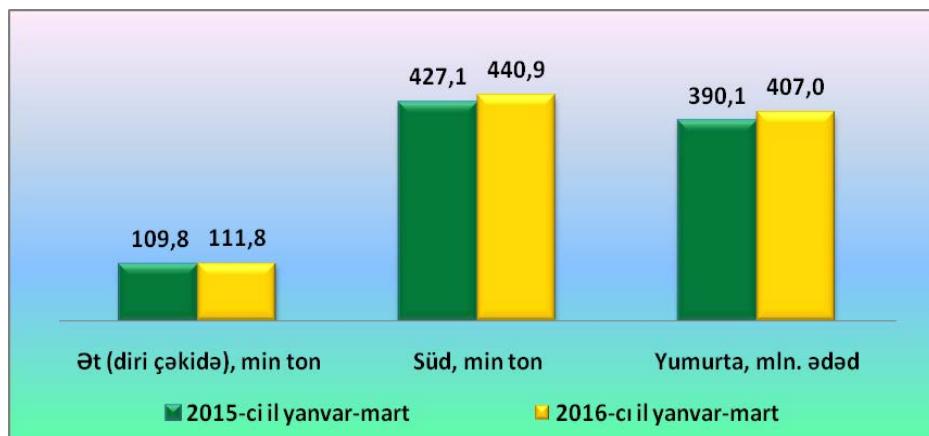
	Yanvar-mart		hektar 2016-ci il 2015-ci ilə nisbətən %-la
	2016	2015	
Yaz əkininin əvvəlindən əkilmişdir	119 988,2	116 784,6	102,7
o cümlədən:			
Dənli və dənli paxlahılar (qarğıdalısız)	8 514,9	7 535,3	113,0
onlardan:			
bugda	190,4	25,0	7,6 dəfə
vələmir	1 124,0	1 092,0	102,9
Qarğıdalı – cəmi	1 926,0	3 025,5	63,7
o cümlədən dən üçün	1 817,0	3 025,5	60,1
Pambıq	1 202,0	64,0	18,8 dəfə
Dən üçün günəbaxan	1 251,0	774,0	161,6
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	3 578,0	1 732,5	2,1 dəfə
Kartof	27 961,1	28 811,0	97,1
Tərəvəz	25 417,5	25 066,6	101,4
Ərzaq üçün bostan bitkiləri	4 814,8	3 226,5	149,2
Yemlik kökümeyvəlilər	-	2,0	-
Birillik otlar	334,5	531,3	63,0
Çoxillik otlar	44 988,4	46 015,9	97,8

Təsərrüfatlarda yanvar-mart aylarında 15,1 min ton və yaxud keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 16,0 faiz çox tərəvəz məhsulları istehsal edilmişdir.

Heyvandarlıq. 2016-cı ilin birinci rübündə ölkə üzrə diri çəkidə 111,8 min ton ət, 440,9 min ton süd və 407,0 milyon ədəd yumurta istehsal edilmişdir. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ət istehsalı 1,8 faiz, süd istehsalı 3,2 faiz və yumurta istehsalı 4,3 faiz artmışdır.

Qrafik 12

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı

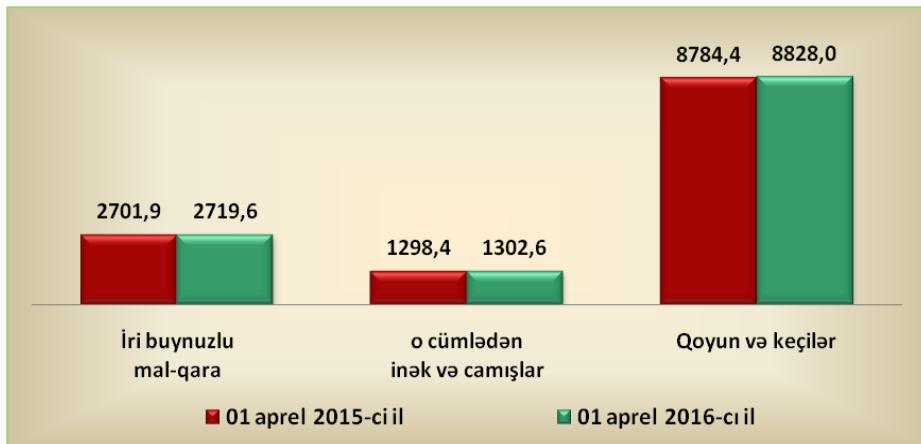

2016-ci il aprelin 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 2719,6 min baş iribuyuzlu mal-qara, o cümlədən 1302,6 min baş inək və camış, 8828,0 min baş qoyun və keçi və 5227 baş donuz mövcud olmuşdur. 2015-ci il aprelin 1-nə nisbətən iribuyuzlu mal-qaranın sayı 17,7 min baş (0,7 faiz), o cümlədən inək və camışların sayı 4,2 min baş (0,3 faiz), qoyun və keçilərin sayı 43,6 min baş (0,5 faiz) artmış, donuzların sayı 1548 baş (22,8 faiz) azalmışdır. İribuyuzlu mal-qaranın 47,9 faizini inək və camışlar təşkil edir.

Cari ilin yanvar-mart aylarında quşçuluq fabriklərində diri çəkidə 12,8 min ton (keçən il 16,6 min ton) quş əti və 182,1 milyon ədəd (keçən il 176,3 milyon ədəd) yumurta istehsal olunmuşdur. Ümumilikdə fabriklər üzrə cəmi quşların sayı 10323,9 min baş olmuş, hər yumurtlayan toyuqdan orta hesabla 60 ədəd yumurta alınmışdır.

Qrafik 13

**Mal-qaranın sayı,
2016-cı il aprelin 1-i vəziyyətinə, min baş**

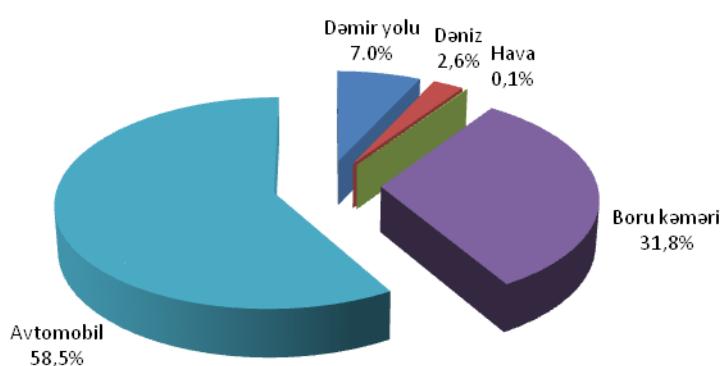

Nəqliyyat

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 2016-cı ilin yanvar-mart ayları ərzində 48,1 milyon ton yük daşınmış və 2015-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 4,6 faiz azalma müşahidə olunmuşdur. Yüklərin 2,6 faizi dəniz, 7,0 faizi dəmir yolu, 58,5 faizi avtomobil nəqliyyatı, 0,1 faizi hava, 31,8 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır. Qeyri-neft yüklərinin həcmi 1,0 faiz azalaraq 34,0 milyon tona çatmışdır.

Qrafik 14

Yük daşınmasının ayrı-ayrı nəqliyyat növləri üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Qeyri-dövlət sektorunda yük daşınması 1,4 faiz artmış, bu sektora məxsus nəqliyyat vasitələri ilə yük daşınmasının payı daşımaların ümumi həcmində 80,4 faiz təşkil etmişdir.

2016-cı ilin yanvar-mart aylarında nəqliyyatçılar 437,3 milyon sərnişinə və ya 2015-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,7 faiz çox xidmət göstərmişlər. Sərnişinlərin 87,9 faizi avtomobil nəqliyyatı, 11,9 faizi metro, qalanları isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2016-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində 3,4 milyon ton yük, 422,1 min sərnişin daşınmış, 2015-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 29,8 faiz və 23,6 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 413 vaqon yüklənmiş, 380 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 17,8 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 4,1 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 1,3 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

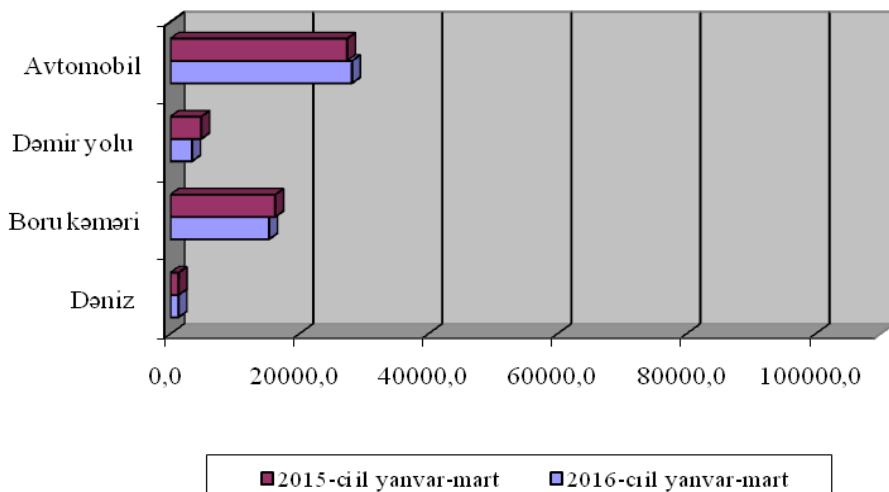
Dəniz nəqliyyatı ilə 2016-ci ilin yanvar-mart aylarında daşınmış yüklərin həcmi 1257,9 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 36,4 faiz azalmışdır. Yüklərin 41,2 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

Dəniz limanları tərəfindən 2163,1 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 2026,8 min tonunu və ya 93,7 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir. 2016-ci il aprel ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan idxal yüklərin həcmi 23,7 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2015-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,0 dəfə artaraq 3,4 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 15

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində görə ən böyük paya malik olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 28,2 milyon ton yük, 384,3 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 2,8 faiz və 2,5 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 96,1 faizi avtobus, 3,9 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yük dövriyyəsi 2,8 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 2,5 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 3,4 faiz azalaraq 52,2 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 350,7 min və ya 6,2 faiz az sərnişin daşınmış, daşımaların 99,9 faizi dövlət, 0,1 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 34,5 faiz artaraq 33,9 min tona çatmışdır.

Magistral neft kəmərləri ilə 11158,9 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqletmənin 79,4 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-mart ayları ərzində bu kəmər vasitəsilə 8863,9 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə 1,2 milyon ton tranzit nefti də nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 5762,3 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 8,4 faiz azalma müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 33,4 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 1924,6 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2016-cı ilin yanvar-feral aylarında **Avropa-Qafqaz-Asiya** nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan hissəsində yük daşınması 7826,4 min ton, yük dövriyyəsi isə 1509,4 milyon ton-km olmuşdur. Yüklərin 5040,9 min tonu və ya 64,4 faizi avtomobil nəqliyyatı, 2063,2 min tonu və ya 26,4 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 722,3 min tonu və ya 9,2 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Dəhliz vasitəsilə daşınmış yüklərin 15,0 faizini və ya 1172,7 min tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir.

İnformasiya və rabitə

2016-cı ilin yanvar-mart ayları ərzində **informasiya və rabitə müəssisələri** hüquqi və fiziki şəxslərə 372,8 milyon manatlıq xidmət göstərmişdir ki, onun da 71,6 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. 2015-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə informasiya və rabitə xidmətlərinin dəyəri real ifadədə 8,9 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 80,7 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüştür.

Xidmətlərdən əldə olunmuş gəlirlərin 50,8 faizi və ya 189,3 milyon manatı mobil telefon rabitəsindən yaranmışdır.

İstehlak bazarı

2016-cı ilin yanvar-mart aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədi ilə ölkə bazarlarında satılmış məhsulların dəyəri 8,8 milyard manat olmaqla 2015-ci ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 3,2 faiz artmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun ticarət və xidmət fəaliyyəti daha da genişlənmiş, satılmış məhsulların dəyəri əvvəlki ilin birinci rübüün səviyyəsini real ifadədə 3,4 faiz üstələyərək 8,4 milyard manata bərabər olmuşdur.

Cədvəl 32

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2016-cı ilin yanvar-mart ayları, milyon manat	2016-cı ilin yanvar-mart ayları 2015-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış məhsulların ümumi dəyəri	8 826,4	103,2
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti üzrə	397,1	99,5
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	8 429,3	103,4

Hesabat rübündə hər bir istehlakçı orta hesabla ayda 306,5 manatlıq və ya 2015-ci ilin müvafiq göstəricisi ilə müqayisədə 37,5 manat çox əmtəə almış və pullu xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Məhsul bazarı

2016-cı ilin yanvar-mart aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsi 2015-ci ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 3,4 faiz artaraq 6,8 milyard manat olmuşdur.

İstehlak məhsullarının dəyərinin 99,9 faizi qeyri-dövlət təsərrüfat subyektləri tərəfindən, o cümlədən 11,1 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələr tərəfindən satılmışdır. Qeyri-dövlət sektorу üzrə pərakəndə ticarət dövriyyəsi 2015-ci ilin yanvar-mart aylarının səviyyəsini real ifadədə 3,4 faiz üstələyərək 6785,9 milyon manat təşkil etmişdir.

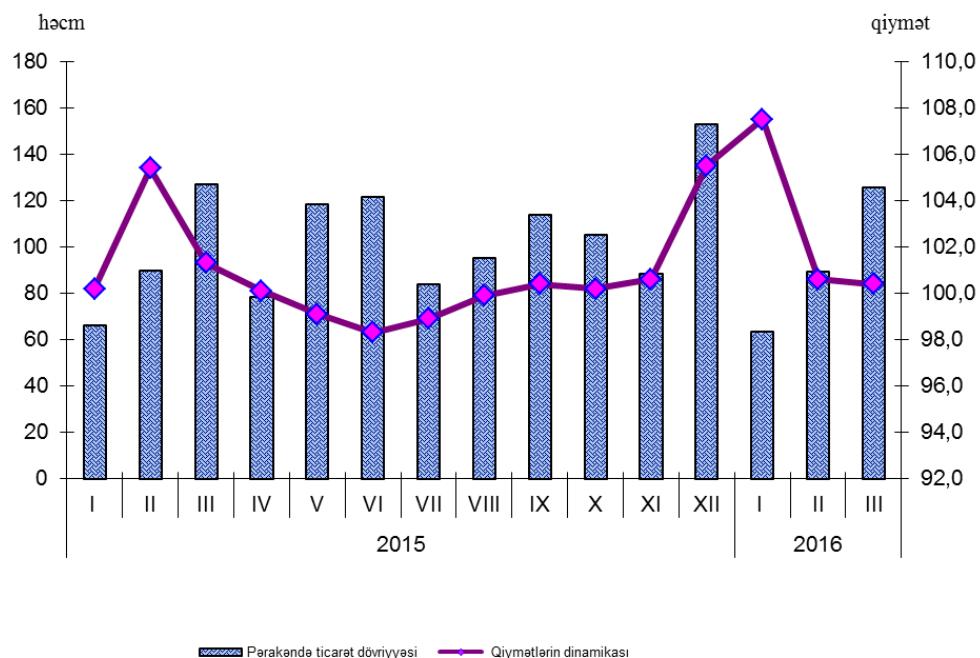
Cədvəl 33

Məhsul bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2016-cı ilin yanvar-mart ayları, milyon manat	2016-cı ilin yanvar-mart ayları 2015-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dəyəri	6 793,4	103,4
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	3 429,9	104,8
qeyri-ərzaq məhsulları	3 363,5	101,9

Qrafik 16

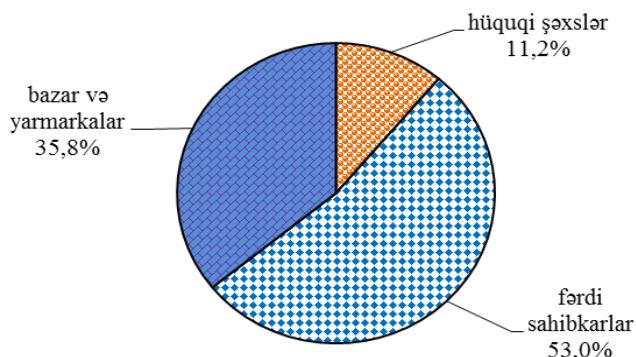
**Pərakəndə ticarət şəbəkəsində
istehlak məhsullarının satışı və qiymət
indeksinin dinamikası (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

Hesabat rübündə pərakəndə ticarət şəbəkəsindən hər bir istehlakçı orta hesabla ayda 235,9 manatlıq və ya 2015-ci ilin eyni göstəricisi ilə müqayisədə 33,5 manat çox əmtəə almışdır.

Qrafik 17

**2016-cı ilin yanvar-mart aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu**

Cədvəl 34

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə o cümlədən:		
	ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq məhsulları üzrə	
	2015-ci il		
Yanvar	109,4	101,9	118,2
Yanvar-fevral	108,5	101,6	116,8
Yanvar-mart	109,6	103,2	117,4
Yanvar-aprel	109,6	104,8	115,4
Yanvar-may	109,7	106,3	114,0
Yanvar-iyun	113,4	109,6	118,4
Yanvar-iyul	112,5	109,8	116,6
Yanvar-avqust	111,3	109,4	114,4
Yanvar-sentyabr	111,4	110,0	113,8
Yanvar-oktyabr	111,2	110,0	113,4
Yanvar-noyabr	111,1	109,6	113,5
Yanvar-dekabr	110,9	110,1	112,8
2016-ci il			
Yanvar	104,3	104,1	105,2
Yanvar-fevral	104,2	105,5	103,0
Yanvar-mart	103,4	104,8	101,9

2016-cı ilin ilk rübündə pərakəndə şəbəkədə satılmış ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının dəyəri 2015-ci ilin eyni dövrünün səviyyəsini real ifadədə 4,8 faiz üstələyərək 3429,9 milyon manata çatmışdır. Ticarət dövriyyəsi 3363,5 milyon manat təşkil edən qeyri-ərzaq məhsulları üzrə satışın dəyəri isə 2015-ci ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə 1,9 faiz çox olmuşdur.

Hesabat rübündə hər bir istehlakçı pərakəndə ticarət şəbəkəsindən orta hesabla ayda 119,1 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 116,8 manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları almışdır.

Cədvəl 35

2016-cı ilin yanvar-mart aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin məhsullar üzrə strukturu

	Satışdan gəlir, milyon manat	2015-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	6 793,4	103,4
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	3 429,9	104,8
toxuculuq malları, geyim və ayaqqabılar	1 146,8	102,0
elektrik malları və mebel	429,5	100,9
kompyuterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	56,3	102,4
əczaçılıq və tibbi mallar	90,3	101,2
avtomobil yanacağı	390,1	102,7
digər qeyri-ərzaq məhsulları	1 250,5	101,8

2016-cı ilin yanvar-mart aylarında istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkələrində xərclədiyi vəsaitin 50,5 faizi ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, 16,9 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 6,3 faizi elektrik malları və mebelin, 5,8 faizi avtomobil yanacağının, 1,3 faizi əczaçılıq və tibbi malların, 0,8 faizi kompyuterlər,

telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 18,4 faizi isə digər qeyri-ərzaq məhsullarının alınmasına sərf olunmuşdur.

2016-cı ilin yanvar-mart aylarında elektron pərakəndə ticarət şəbəkəsində 3,2 milyon manatlıq və ya 2015-ci ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 3,1 faiz çox istehlak məhsulları satılmışdır. Elektron şəbəkə vasitəsi ilə qeyri-ərzaq məhsullarının satışının dəyəri əvvəlki ilin yanvar-mart aylarının səviyyəsini real ifadədə 1,9 faiz üstələyərək 3075,4 min manata bərabər olmuşdur.

İctimai iaşə xidmətləri

2016-cı ilin yanvar-mart ayları ərzində ictimai iaşə dövriyyəsinin dəyəri 2015-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 4,7 faiz artaraq 248,4 milyon manat olmuşdur. İctimai iaşə dövriyyəsinə dair əsas göstəricilər aşağıdakı kimidir:

Cədvəl 36

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2016-cı ilin yanvar-mart ayları, min manat	2016-cı ilin yanvar-martaylorı 2015-ci ilin yanvar- mart aylarına nisbətən, faizlə
Cəmi	248 385,9	104,7
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti	4 204,3	97,2
qeyri-dövlət mülkiyyəti	244 181,6	104,8
ondan: hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar	145 188,5	106,5

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 40,5 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələrin, 59,5 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fərdi sahibkarların payına düşür. Hüquqi şəxs statuslu müəssisələrdə dövriyyə 2015-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2,4 faiz artaraq 99,0 milyon manat təşkil etmişdir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2016-cı ilin yanvar-mart ayları ərzində əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin həcmi 2015-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2,4 faiz artaraq 1784,6 milyon manat olmuşdur. Artımın 68,2 faizini hüquqi şəxslər təmin etmiş və onlar tərəfindən əhaliyə 1313,7 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir. Bu, ötən ilin müvafiq dövrünün göstəricisini 2,2 faiz üstələmişdir.

Cədvəl 37

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

	2016-cı ilin yanvar-mart aylarında, milyon manat	2016-cı ilin yanvar-mart ayları 2015-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	1 784,6	102,4
dövlət mülkiyyəti	385,4	100,2
qeyri-dövlət mülkiyyəti	1 399,2	103,0
ondan: hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar	470,9	102,9

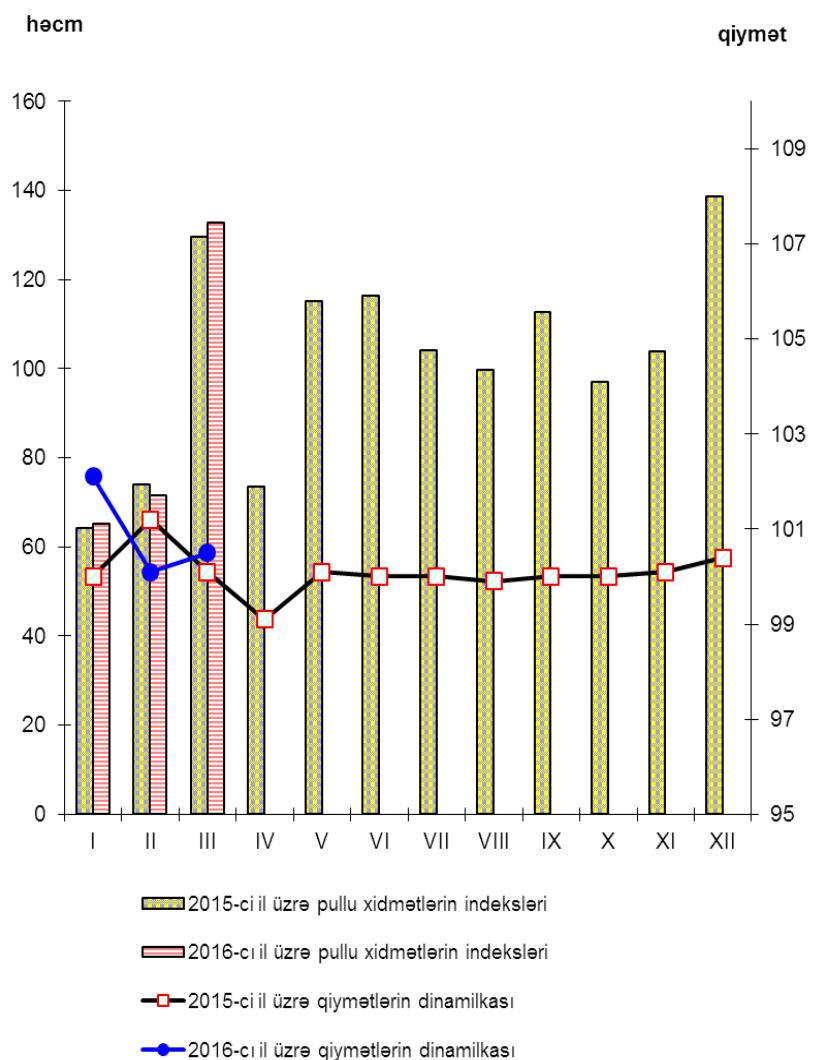
Cari ilin yanvar-mart ayları ərzində hər bir ölkə sakini orta hesabla 185,9 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 9,3 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Cədvəl 38

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə o cümlədən:		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	hüquqi şəxslər üzrə	hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki şəxslər üzrə
2015-ci il			
Yanvar	105,5	104,8	107,6
Yanvar-fevral	105,1	104,6	106,5
Yanvar-mart	105,3	104,4	108,0
Yanvar-aprel	105,2	104,1	108,5
Yanvar-may	105,4	104,0	109,6
Yanvar-iyun	106,0	104,4	110,9
Yanvar-iyul	106,7	104,9	112,1
Yanvar-avqust	106,2	104,7	110,7
Yanvar-sentyabr	106,2	104,6	110,9
Yanvar-oktyabr	105,8	104,3	110,3
Yanvar-noyabr	105,4	104,0	109,3
Yanvar-dekabr	105,1	103,9	108,4
2016-ci il			
Yanvar	103,6	103,1	105,1
Yanvar-fevral	102,3	101,8	103,8
Yanvar-mart	102,4	102,2	102,9

Qrafik 18
**Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə
 qiymət və fiziki həcm indeksləri**
 (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

Mehmanxana və mehmanxana tipli müəssisələrin fəaliyyəti

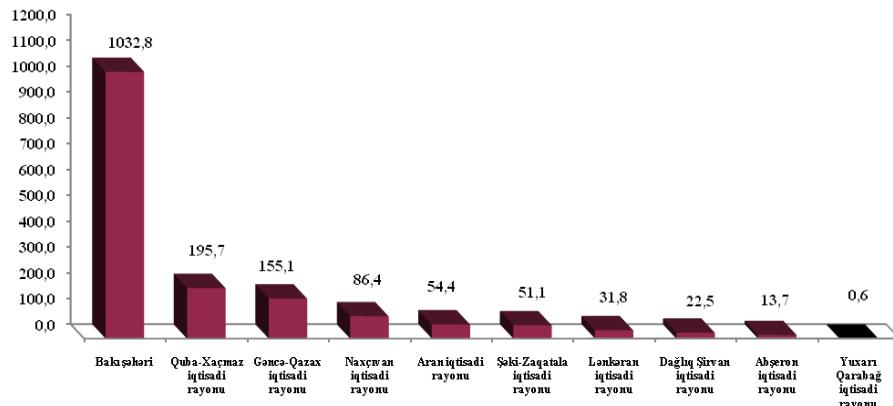
2015-ciildə ölkədə fəaliyyət göstərən 536 mehmanxana və mehmanxana tipli obyektdə (əvvəlki ildəkindən bir vahid çox) nömrələrin (otaqların) sayı 2014-cü illə müqayisədə 3,4 faiz artaraq 18,0 min vahid, birdəfəlik tutum isə 8,0 faiz artaraq 38,5 min yer olmuşdur. Birdəfəlik tutumun 33,2 faizi Bakı, 3,3 faizi Gəncə, 2,9 faizi Lənkəran, 2,0 faizi Şəki şəhərlərində, 16,5 faizi Xaçmaz, 4,3 faizi Quba, 4,2 faizi Qusar, 2,9 faizi Masallı, 2,0 faizi İsmayıllı, 1,8 faizi Şamaxı, 1,3 faizi Qəbələ və 25,6 faizi digər rayonlarda (şəhərlərdə) yerləşən mehmanxanalarda mövcud olmuşdur. Müəssisələrin 9,1 faizi dövlət, 90,9 faizi isə qeyri-dövlət sektoruna məxsusdur. Mehmanxana və mehmanxana tipli obyektlərin 31-i beşulduzlu, 70-i dördulduzlu, 29-u üçulduzlu, 406-sı isə digər kateqoriyalıdır.

2015-ci ildə mehmanxana və mehmanxana tipli müəssisələrin gəlirləri 183,1 milyon manat olmuş və əvvəlki illə müqayisədə 1,1 faiz artım qeydə alınmışdır. Gəlirlərin 63,3 faizi nömrələrin təqdim olunması üzrə xidmətlərdən, 23,8 faizi içkilər də daxil olmaqla qida məhsullarının satışı üzrə xidmətlərdən, 1,4 faizi müalicə və saqlamlıq xidmətlərindən, 11,5 faizi isə digər xidmətlərin göstərilməsindən əldə edilmişdir.

Məhsul (xidmət) istehsalına çəkilən xərclər 171,7 milyon manat olmuşdur ki, onun 30,5 faizini əmək haqqı xərcləri, 15,8 faizini içkilərin və yeməklərin hazırlanması üçün alınan mallara çəkilən xərclər, 6,8 faizini əsas fondların amortizasiyası, 6,7 faizini bütün növ sosial sığortalar üzrə ayırmalar, 6,7 faizini yanacaq və enerji xərcləri, 2,9 faizini avandanlıq və inventarın alınması xərcləri, 30,6 faizini isə digər xərclər təşkil etmişdir.

Qrafik19

Mehmanxanalarda keçirilmiş gecələmələrin iqtisadi rayonlar
üzrə bölgüsü, min adam-gecə

2015-ci ildə mehmanxanalarda gecələmələrin sayı 1644,1 min adam-gecə olmuşdur ki, onların 62,8 faizi Bakı, 1,4 faizi Gəncə, 1,2 faizi Lənkəran, 0,9 faizi Şəki şəhərlərində, 7,6 faizi Xaçmaz, 2,3 faizi Qusar, 1,9 faizi Quba, 0,8 faizi Şamaxı, 0,6 faizi Masallı, 0,5 faizi Qəbələ, 0,5 faizi İsmayıllı və 19,5 faizi digər rayonlardakı (şəhərlərdəki) mehmanxanalarda qeydə alınmışdır.

Son dövrlərdə ölkəmizin bir sıra beynəlxalq səviyyəli tədbirlərə ev sahibliyi etməsi, həmçinin qədim tarixi-mədəni abidələrə, zəngin mədəniyyətə, incəsənətə, mətbəxə, cəlbedici təbiətə malik olması və beynəlxalq standartlara uyğun turizm infrastrukturunun yaradılması ölkəyə gələn əcnəbi ziyarətçilərin sayının artmasına öz müsbət təsirini göstərmiş, mehmanxanaların xidmətlərindən istifadə edən xarici turistlərin sayı ilbəil artmışdır. Belə ki, əcnəbi vətəndaşlar üzrə gecələmələrin sayı 2014-cü illə müqayisədə 19,5 faiz artaraq 958,9 min adam-gecə olmuşdur.

Mehmanxanalarda yerləşdirilmiş şəxslərin sayı 2014-cü illə müqayisədə 24,7 faiz artaraq 838,1 min nəfərə çatmışdır ki, onların da 59,1 faizini xarici ölkə vətəndaşları təşkil etmişdir. Mehmanxana xidmətlərindən istifadə edən xarici vətəndaşların sayında 26,2 faiz artım müşahidə edilmişdir. Yerləşdirilmiş xarici

ölkə vətəndaşlarının arasında Rusiya Federasiyası (16,6 faiz), Türkiyə (13,8 faiz), Böyük Britaniya (9,0 faiz), ABŞ (5,0 faiz), İran (4,6 faiz), Ukrayna (3,5 faiz), Almaniya (3,4 faiz), İtaliya (2,9 faiz), Fransa (2,1 faiz) vətəndaşları üstünlük təşkil etmişdir. Mehmanxana xidmətlərindən istifadə edən Pakistan, Moldova, Latviya, Özbəkistan, Kanada, Ukrayna, Rusiya Federasiyası, Estoniya, İsrail, İspaniya, İtaliya vətəndaşlarının sayı 2014-cü illə müqayisədə daha çox artmışdır.

Mehmanxana və mehmanxana tipli müəssisələrin xidmətlərindən istifadə edənlərin 638,4 min nəfəri turistlər olmuşdur. Onların 275,9 min nəfəri işgüzar, 256,3 min nəfəri istirahət və əyləncə, 68,9 min nəfəri müalicə, 37,3 min nəfəri isə digər turizm məqsədilə səfər etmişdir. İstirahət və əyləncə məqsədilə Bakı, Şəki, Lənkəran şəhərləri, Naxçıvan MR, Quba, Xaçmaz, İsmayıllı, Şamaxı, Qəbələ, Qusar və Masallı rayonlarına səfər edən turistlərin sayı digər şəhər və rayonlarla müqayisədə daha çox olmuşdur.

Ölkədə 31 beşulduzlu mehmanxana fəaliyyət göstərmişdir ki, nömrələrin 20,8 faizi, birdəfəlik tutumun 15,9 faizi, yerləşdirilmiş şəxslərin 50,6 faizi, gecələmələrin 39,9 faizi, gəlirlərin 63,9 faizi, bu sahədə çalışan işçilərin isə 40,0 faizi həmin obyektlərin payına düşmüştür.

Mehmanxana və mehmanxana tipli müəssisələrdə çalışan işçilərin orta illik sayı 8364 nəfər olmuş və bir işçiye düşən orta aylıq əmək haqqının məbləği 521,6 manat təşkil etmişdir.

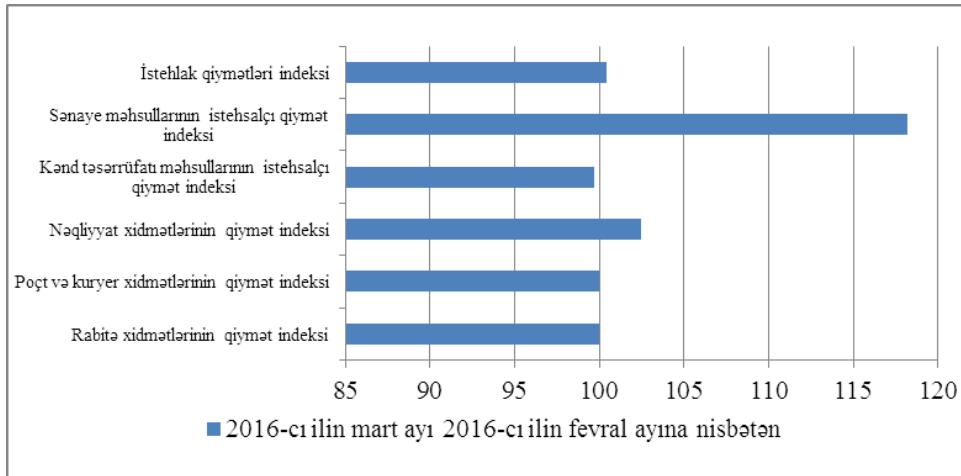
Qiymət indeksləri

Cədvəl 39

	2016-cı ilin mart ayı 2016-cı ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2016-cı ilin yanvar-mart ayları 2015-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	100,4	110,8
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	118,2	109,8
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	99,7	89,6
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	102,5	133,6
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	102,7
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	90,2

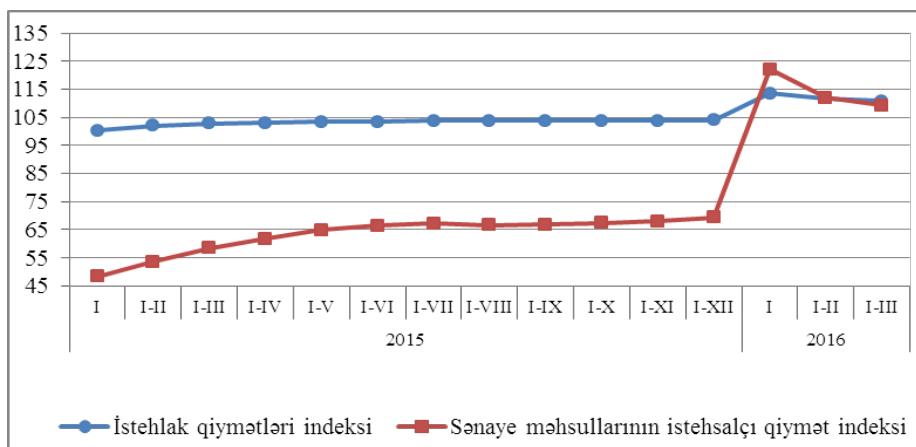
Qrafik 20

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

Qrafik 21

**İstehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymət indeksi və
sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi**
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

İstehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri

2016-cı ilin mart ayında istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri fevral ayına nisbətən 0,4 faiz, yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 10,8 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 40

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	Əvvəlki aya nisbətən, faizlə	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	Əvvəlki aya nisbətən, faizlə	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2015-ci il				
Yanvar	100,2	100,2	100,4	99,6
Fevral	104,0	102,0	106,6	102,5
Mart	100,9	102,8	101,8	103,9
I rüb	103,6	102,8	106,3	103,9
Aprel	99,8	103,1	100,5	104,6
May	99,4	103,4	98,5	105,2
İyun	98,9	103,5	97,3	105,5

REAL SEKTOR

...ardı

	Cəmi məhsullar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	Əvvəlki aya nisbətən, faizlə	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	Əvvəlki aya nisbətən, faizlə	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
II rüb	100,9	104,2	101,8	107,2
İyul	99,3	103,7	98,3	105,8
Avqust	99,9	103,8	99,7	106,0
Sentyabr	100,3	103,7	100,6	106,0
III rüb	98,3	104,1	96,0	106,9
Oktyabr	100,1	103,7	100,3	105,9
Noyabr	100,4	103,7	100,9	105,9
Dekabr	104,4	104,0	104,5	106,1
IV rüb	102,0	104,9	102,7	106,7
2016-ci il				
Yanvar	105,8	113,6	108,7	118,3
Fevral	100,4	111,7	100,6	114,8
Mart	100,4	110,8	100,3	113,1

	Qeyri-ərzaq məhsulları		Xidmətlər	
	Əvvəlki aya nisbətən, faizlə	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	Əvvəlki aya nisbətən, faizlə	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2015-ci il				
Yanvar	100,0	100,2	100,0	100,8
Fevral	103,1	101,7	101,2	101,4
Mart	100,5	102,4	100,1	101,6
I rüb	102,2	102,4	101,0	101,6
Aprel	99,5	102,6	99,1	101,5
May	100,2	102,7	100,1	101,4
İyun	100,0	102,8	100,0	101,3
II rüb	101,0	103,3	99,6	101,0
İyul	100,0	102,9	100,0	101,2
Avqust	100,1	103,0	99,9	101,2
Sentyabr	100,1	103,0	100,0	101,1
III rüb	100,2	103,5	100,0	100,7
Oktyabr	100,1	103,1	100,0	101,1
Noyabr	100,0	103,1	100,0	101,0
Dekabr	107,1	103,8	101,9	101,2
IV rüb	102,5	106,1	100,7	101,3

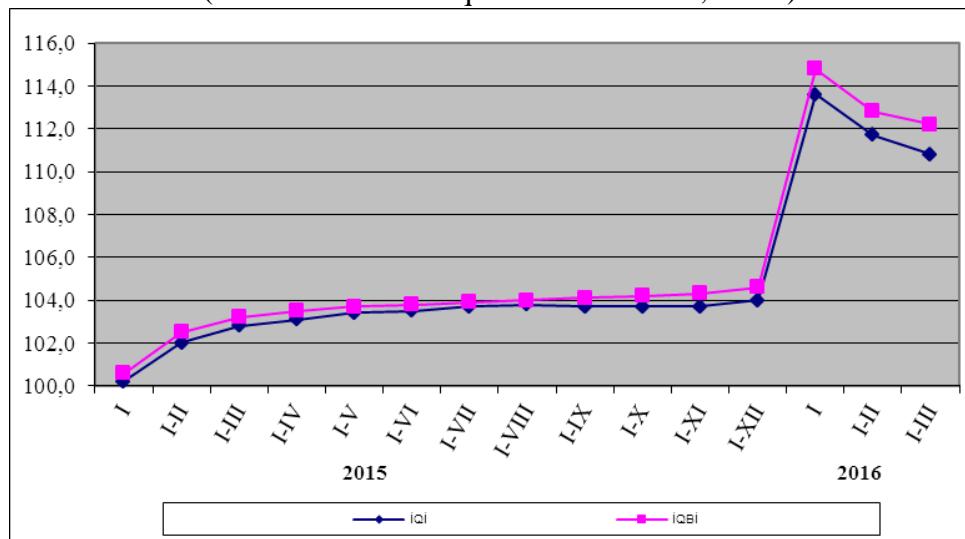
...sonu

2016-cı il				
Yanvar	105,6	117,2	102,1	104,6
Fevral	100,6	115,7	100,1	104,0
Mart	100,5	115,2	100,5	104,0

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi əvvəlki ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə 112,2 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 22

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

2016-cı ilin mart ayında ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının qiymətləri fevral ayına nisbətən 0,3 faiz, yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 13,1 faiz bahalaşmışdır.

**Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının
qiymət indeksləri**

	2016-ci ilin mart ayı 2016-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2016-ci ilin yanvar-mart ayları 2015-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2015-ci ilin yanvar- mart ayları 2014- cü ilin yanvar- mart aylarına nisbətən, faizlə
Çörək məmulatları və yarmalar	100,3	117,6	107,9
Ət məhsulları	99,6	105,8	99,3
Balıq məhsulları	101,0	110,6	101,1
Süd məhsulları, pendir və yumurta	100,1	111,5	104,0
Yağ və piylər	100,4	127,1	109,6
Meyvələr	106,9	105,8	109,1
Tərəvəzlər	96,8	103,3	91,3
Qənd, cem, bal, şokolad və konfetlər	100,8	115,9	104,1
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	102,9	117,6	105,3
Kofe, çay, kakao	101,4	128,7	108,0
Mineral sular, sərinləşdirici icikilər və şirələr	102,6	120,6	102,3
Araq, brendi (konyak)	101,4	117,3	103,9
Tütün məmulatları	93,2	190,0	144,0

2016-ci ilin mart ayında qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri fevral ayına nisbətən 0,5 faiz, yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 15,2 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 42

Qeyri-ərzaq məhsullarının qiymət indeksləri

	2016-ci ilin mart ayı 2016-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2016-ci ilin yanvar- mart ayları 2015-ci ilin yanvar- mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2015-ci ilin yanvar-mart ayları 2014-cü ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	101,3	113,5	101,1
Geyim	100,8	110,2	99,8
Ayaqqabı	100,5	107,4	99,5
İnşaat materialları	99,9	118,5	104,9
Mebel və ev əşyaları	99,9	110,8	101,5
Xalça və digər döşəmə örtükləri	100,7	117,9	100,3
Məişət cihazları	99,9	135,4	122,0
Kiçik elektrik cihazları	100,2	134,2	117,9
Şüşə məməmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,8	119,8	101,2
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (mebellərə qulluq etmək, unitaz və vannaların təmizlənməsi, qabların yuyulması üçün vasitələr və s.)	101,0	126,1	100,9
Dərmanlar	100,8	132,3	101,3
Tibb təyinatlı digər məhsullar	100,3	122,8	100,7
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,5	113,5	100,2
Minik avtomobiləri	100,0	108,0	102,4
Velosipedlər	101,2	117,3	101,9
Minik avtomobiləri üçün ehtiyat hissələri	100,7	131,0	101,9
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	100,0	103,8
Telefon aparatları	100,3	117,4	96,8
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	100,2	123,7	115,1
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (kalkulyator, fərdi kompyuter, noutbuk, planşet)	100,1	130,3	116,4

REAL SEKTOR

...ardı

	2016-ci ilin mart ayı 2016-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2016-ci ilin yanvar- mart ayları 2015-ci ilin yanvar- mart ayalarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2015-ci ilin yanvar-mart ayaları 2014- cü ilin yanvar-mart ayalarına nisbətən, faizlə
Uzunmüddətli istifadə üçün istirahət əşyaları və musiqi alətləri	100,3	102,5	100,4
Oyuncaqlar	100,8	112,6	101,6
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət etmək üçün əşyalar	100,8	109,4	100,6
Ev heyvanları üçün yemlər	102,3	119,0	98,1
Kitablar	100,0	102,8	101,6
Qəzetlər və dövri nəşrlər	100,0	103,6	100,1
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	101,2	120,7	100,5
Şəxsi gigiyena əşyaları, saç qurutmaq üçün fenlər	100,6	119,8	101,5
Zərgərlik məmulatları	100,8	127,0	98,7
Sair şəxsi istifadə əşyaları	100,9	110,7	101,1

2016-ci ilin mart ayında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri 2016-ci ilin fevral ayına nisbətən 0,5 faiz, yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövründə nisbətən isə 4,0 faiz bahalaşmışdır.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymət indeksləri

	2016-cı ilin mart ayı 2016-cı ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2016-cı ilin yanvar-mart ayları 2015-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2015-ci ilin yanvar-mart ayları 2014-cü ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,6	105,1	102,1
Ayaqqabılın təmiri	100,2	103,8	99,1
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	100,7	105,1	105,7
Mənzil sahəsinin saxlanması və təmiri üçün lazımlı olan materiallar	100,2	101,2	101,9
Soyuq su təchizatı	100,0	100,0	100,0
Zibilin daşınması	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	100,0
Elektrik enerjisi təchizatı	100,0	100,0	100,0
Təbii qaz təchizatı	100,0	100,0	100,0
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,0	104,8	101,4
Məişət cihazlarının təmiri	100,0	104,0	101,1
Ev və məişət xidmətləri	100,3	104,8	101,2
Tibbi xidmətlər	100,0	101,4	101,4
Stomatoloji xidmətlər	100,2	105,1	100,9
Xəstəxana xidmətləri	100,0	100,4	100,2
Avtomobilərin təmiri	100,1	105,6	100,9
Nəqliyyat vasitələri ilə bağlı digər xidmətlər	100,0	100,5	79,2
Dəmir yolu ilə sərnişindəşima xidməti	101,3	115,6	104,9
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişindəşima xidməti	100,0	101,7	100,3
Hava nəqliyyatı ilə sərnişindəşima xidməti	105,6	106,0	102,9
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnişindəşima xidməti	100,6	165,3	124,9

REAL SEKTOR

...ardı

	2016-ci ilin mart ayı 2016-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2016-ci ilin yanvar-mart ayları 2015-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2015-ci ilin yanvar-mart ayları 2014-cü ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	100,0	100,0
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	105,5	109,9	106,2
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	108,3	103,2
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	100,1	107,9	102,5
Mehmanxana xidməti	100,0	102,6	101,9
Bərbərxana və kosmetik xidmətlər	100,3	104,2	102,1
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0

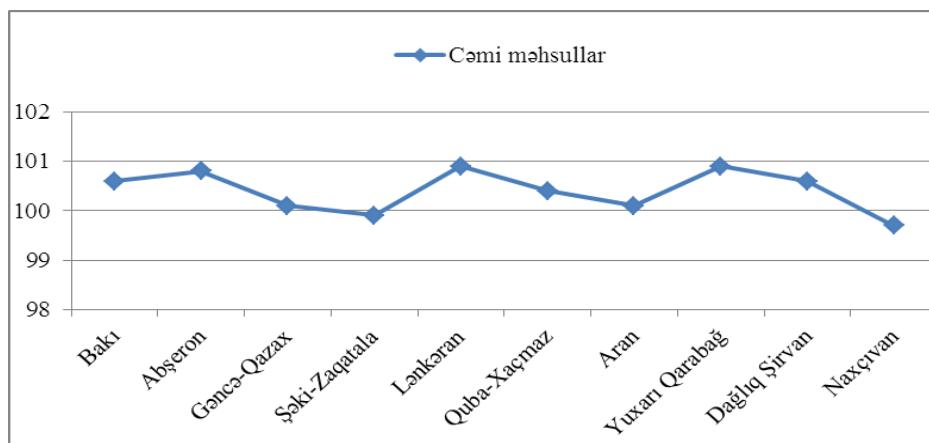
Cədvəl 44

Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2016-ci ilin mart ayında istehtlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

	Cəmi məhsullar və xidmətlər üzrə	Ərzaq məhsulları, içkilər, tütün	Qeyri-ərzaq məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	100,6	100,6	100,1	101,0
Abşeron	100,8	99,7	103,2	100,3
Gəncə-Qazax	100,1	100,0	100,3	100,0
Şəki-Zaqatala	99,9	99,4	100,2	100,3
Lənkəran	100,9	100,8	101,6	100,3
Quba-Xaçmaz	100,4	100,4	100,6	100,1
Aran	100,1	100,3	100,1	100,0
Yuxarı Qarabağ	100,9	101,9	100,3	100,0
Dağlıq Şirvan	100,7	101,1	101,0	99,9
Naxçıvan	99,7	99,2	100,0	100,0

Qrafik 23

**İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqcılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. Mart ayında kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri fevral ayı ilə müqayisədə 0,3 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsullarının istehsalçı qiymətləri 0,1 faiz, heyvandarlıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri isə 0,4 faiz ucuzlaşmışdır.

Ay ərzində balıq və sair balıqcılıq məhsulları və həmçinin, meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri üzrə dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Cədvəl 45

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2016-cı ilin mart ayı 2016-cı ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2016-cı ilin yanvar-mart ayları 2015-cı ilin yanvar- mart aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları – cəmi	99,7	89,6
o cümlədən: bitkiçilik məhsulları	99,9	79,5
heyvandarlıq məhsulları	99,6	100,1
Meşə təsərrüfatı məhsulları	100,0	101,3
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	100,0	104,7

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri.

2016-cı ilin mart ayında sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 18,2 faiz, o cümlədən mədənçixarma sənayesi üzrə 21,4 faiz, emal sənayesi üzrə 5,7 faiz bahalaşmış, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı və elektirk enerjisi, qaz və buخار istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələri üzrə isə qiymətlərdə dəyişiklik baş vermemişdir.

Cədvəl 46

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2016-ci ilin mart ayı 2016-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2016-ci ilin yanvar-mart ayları 2015-ci ilin yanvar- mart aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	118,2	109,8
Mədənçixarma sənayesi	121,4	109,4
Emal sənayesi	105,7	108,4
Elektirk enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	107,5
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0

Nəqliyyat, poçt və rabitə qiymətləri indeksləri. 2016-ci ilin mart ayında nəqliyyat xidmətlərinin qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 2,5 faiz, o cümlədən yüksəkşəhər xidmətlərinin qiymətləri 2,8 faiz, sərmişsəhər xidmətlərinin qiymətləri isə 1,9 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində poçt və kuryer xidmətlərinin və rabitə xidmətlərinin qiymətlərində əvvəlki ayla müqayisədə dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Cədvəl 47

Nəqliyyat, poçt və rabitə qiymətləri indeksi

	2016-cı ilin mart ayı 2016-cı ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2016-cı ilin yanvar-mart ayları 2015-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi – cəmi	102,5	133,6
o cümlədən: Yükdaşımı nəqliyyatı xidməti	102,8	145,1
Sərnişindəşimi nəqliyyatı xidməti	101,9	100,3
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	102,7
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	90,2

Mənzil bazarında qiymət indeksləri. 2016-cı ilin I rübündə 2015-ci ilin IV rübü ilə müqayisədə mənzil bazarında qiymətlər 0,2 faiz, o cümlədən təkrar mənzil bazarında 0,3 faiz ucuzlaşmış, ilkin mənzil bazarında isə 3,5 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 48

Mənzil bazarında qiymət indeksləri

	2016-cı ilin I rübü 2015-ci ilin IV rübüne nisbətən, faizlə	2016-cı ilin I rübü 2015-ci ilin I rübüne nisbətən, faizlə
Mənzil bazarında qiymət indeksi	99,8	95,5
İlkin mənzil bazarında qiymət indeksi	103,5	105,0
Təkrar mənzil bazarında qiymət indeksi	99,7	95,4

İdxal olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2016-cı ilin fevral ayında idxal olunan məhsulların qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 0,4 faiz, MDB ölkələrindən idxal olunan məhsulların qiymətləri 1,2 faiz və digər ölkələrdən idxal olunan məhsulların qiymətləri 0,1 faiz ucuzlaşmışdır.

İxrac olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2016-cı ilin fevral ayında ixrac olunan məhsulların qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 2,4 faiz, MDB ölkələrinə ixrac olunan məhsulların qiymətləri 0,9 faiz, digər ölkələrə ixrac olunan məhsulların qiymətləri isə 2,7 faiz bahalaşmışdır.

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın məlumatına görə, 2016-cı il martın 1-nə ölkə iqtisadiyyatına kredit qoyuluşu milli valyuta ekvivalentində 20327,4 milyon manat təşkil etmiş, onun 15565,9 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur.

Kreditlərin 35,3 faizi dövlət, 61,8 faizi qeyri-dövlət bankları, 2,9 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqlarının payına düşmüşdür.

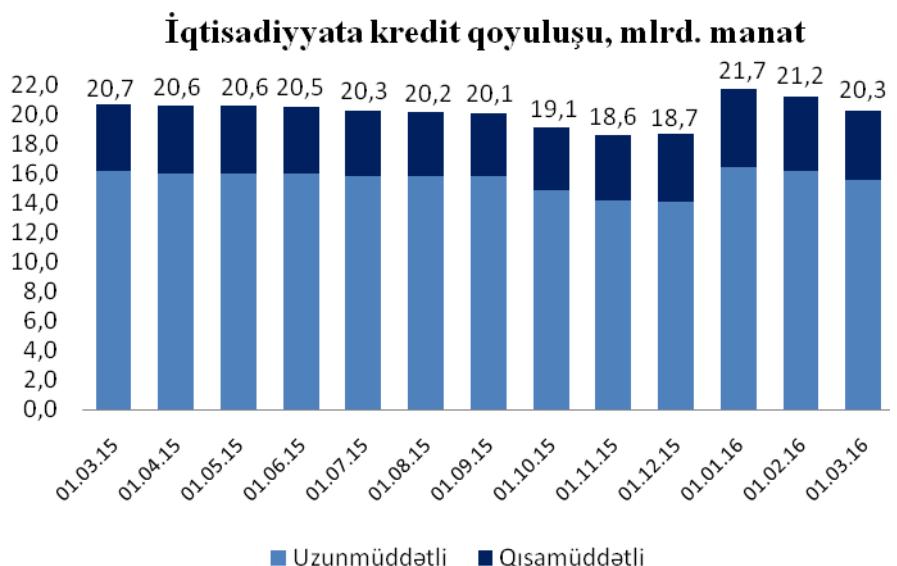
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 6,5 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 49

Iqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2016-cı il martın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	20327,4	98,2
o cümlədən:		
qısamüddətli	4761,5	105,5
uzunmüddətli	15565,9	96,2
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	1329,5	116,8
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	6,5	-

Qrafik 24

Məşgulluq və işsizlik

2016-cı il aprelin 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 4929,7 min nəfər olmuş, onlardan 4685,2 min nəfərini iqtisadi əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan əhali təşkil etmişdir.

Cari il martın 1-i vəziyyətinə muzdla işləyənlərin sayı 1494,7 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 883,2 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 611,5 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft sektorunda 34,3 min nəfər, qeyri-neft sektorunda isə 1460,4 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda muzdla çalışan işçilərin 21,3 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 6,3 faizi tikintidə, 6,1 faizi emal sənayesində, 3,0 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 2,3 faizi mədənçixarma sənayesində, 1,8 faizi elektrik enerjisi, qaz və buخار istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 1,8 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 22,7 faizi təhsil, 19,1 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,9 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 7,0 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,7 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,8 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 3,6 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 1,9 faizi maliyyə və sigorta fəaliyyəti, 1,7 faizi informasiya və rabitə, 1,7 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 1,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 1,0 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində çalışmışlar.

2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında bir işçiyyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 150,5 saat təşkil etmişdir.

Cədvəl 50

**İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bir işçiyə düşən
orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı**

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	152,6
Mədənçixarma sənayesi	148,5
Emal sənayesi	144,8
Elektrik enerjisi, qaz və buخار istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	149,9
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	152,9
Tikinti	151,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	157,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	145,6
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	155,4
İnformasiya və rabitə	151,7
Maliyyə və sigorta fəaliyyəti	151,6
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	153,6
Pesə, elmi və texniki fəaliyyət	149,8
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	148,3
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	152,4
Təhsil	147,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	148,2
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	148,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	147,7

2016-cı il aprel ayının 1-i vəziyyətinə məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən ölkə üzrə rəsmi işsiz statusu verilmiş şəxslərin sayı 32,3 min nəfər olmuş, onların 37,8 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizliyə görə müavinətin orta məbləği 251,7 manat olmuşdur.

Cədvəl 51

**Məşgulluq xidməti orqanları tərəfindən işsiz statusu
verilmiş şəxslərin və işsizlik müavinəti alanların sayı
(1 aprel 2016-cı il vəziyyətinə)**

	İşsiz statusuna malik olanlar, nəfər	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Ölkə üzrə – cəmi	32299	5194*
Bakı şəhəri – cəmi	13854	2277
Abşeron iqtisadi rayonu – cəmi	1663	517
o cümlədən:		
Xızı rayonu	110	9
Abşeron rayonu	457	136
Sumqayıt şəhəri	1096	372
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu – cəmi	2050	388
o cümlədən:		
Gəncə şəhəri	704	133
Qazax rayonu	353	21
Ağstafa rayonu	148	26
Tovuz rayonu	130	55
Şəmkir rayonu	281	76
Gədəbəy rayonu	192	16
Daşkəsən rayonu	4	2
Samux rayonu	23	7
Göygöl rayonu	107	16
Goranboy rayonu	78	26
Naftalan şəhəri	30	10
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu – cəmi	969	273
o cümlədən:		
Balakən rayonu	169	71
Zaqatala rayonu	60	36
Qax rayonu	223	37
Şəki şəhəri	273	79
Oğuz rayonu	65	35
Qəbələ rayonu	179	15
Lənkəran iqtisadi rayonu – cəmi	963	178
o cümlədən:		
Astara rayonu	108	16
Lənkəran şəhəri	280	108
Lerik rayonu	41	9
Yardımlı rayonu	96	9

REAL SEKTOR

...ardı...

	İşsiz statusuna malik olanlar, nəfər	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Masallı rayonu	134	21
Cəlilabad rayonu	304	15
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu – cəmi	1167	266
o cümlədən:		
Qusar rayonu	382	15
Xaçmaz rayonu	141	103
Quba rayonu	364	90
Şabran rayonu	193	26
Siyəzən rayonu	87	32
Aran iqtisadi rayonu – cəmi	7779	923
o cümlədən:		
Göyçay rayonu	511	79
Beyləqan rayonu	114	24
Ağcabədi rayonu	316	20
Bərdə rayonu	1588	64
Neftçala rayonu	298	33
Biləsuvar rayonu	358	40
Salyan rayonu	153	18
Yevlax şəhəri	381	46
Mingəçevir şəhəri	1789	214
Ağdaş rayonu	37	22
Ucar rayonu	45	13
Zərdab rayonu	38	8
Kürdəmir rayonu	435	47
İmişli rayonu	105	41
Saathlı rayonu	26	10
Sabirabad rayonu	391	56
Hacıqabul rayonu	457	103
Şirvan şəhəri	737	85
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu – cəmi	1655	176
o cümlədən:		
Cəbrayıl rayonu	286	79
Füzuli rayonu	27	3
Ağdam rayonu	649	50
Tərtər rayonu	522	18
Xocalı rayonu	91	7
Şuşa rayonu	44	13
Xocavənd rayonu	36	6
Xankəndi şəhəri	-	-

		... sonu
	İşsiz statusuna malik olanlar, nəfər	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu – cəmi	1397	109
o cümlədən:		
Kəlbəcər rayonu	870	13
Laçın rayonu	201	8
Qubadlı rayonu	247	47
Zəngilan rayonu	79	41
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu – cəmi	802	87
o cümlədən:		
Qobustan rayonu	63	17
İsmayıllı rayonu	411	22
Ağsu rayonu	182	32
Şamaxı rayonu	146	16
Naxçıvan iqtisadi rayonu – cəmi	-	-

* “Məşğulluq haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən işsizlik statusuna malik olan şəxslərdən bir qismi işsizlik müavinəti almışlar.

Dövlət büdcəsi

2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 2382,5 milyon manat, xərcləri 1345,9 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 1036,6 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 13,1 faizi qədər profisit yaranmışdır.

Cədvəl 52

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	İcra, milyon manat		2016-cı ilin yanvar-fevralı 2015-ci ilin yanvar- fevralına nisbtən, faizlə
	2016-cı ilin yanvar- fevral ayları	2015-ci ilin yanvar- fevral ayları	
Gəlirlər – cəmi	2382,5	2762,4	86,2
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	241,7	165,0	146,5
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	253,1	366,3	69,1
Torpaq vergisi	8,1	6,7	120,9
Əmlak vergisi	27,8	22,8	121,9
Əlavə dəyər vergisi	561,7	469,2	119,7
Sadələşdirilmiş vergi	45,6	30,5	149,5
Aksiz	80,0	100,2	79,8
Yol vergisi	12,9	16,4	78,7
Mədən vergisi	17,5	19,4	90,2
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	66,1	77,3	85,5
Digər daxiləlmalar	1068,0	1488,6	71,7

Daxiləlmaların 23,6 faizi əlavə dəyər vergisi, 10,6 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 10,1 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 3,4 faizi aksizlər, 7,5 faizi digər vergilər, 44,8 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Dövlət büdcəsinin xərcləri

	İcra, milyon manat		2016-cı ilin yanvar-fevralı 2015-ci ilin yanvar- fevralına nisbətən, faizlə
	2016-ci ilin yanvar- fevral ayları	2015-ci ilin yanvar- fevral ayları	
Xərclər – cəmi	1345,9	2682,3	50,2
o cümlədən: Ümumi dövlət xidmətləri	299,2	153,9	194,4
ondan: beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	48,3	30,0	161,0
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	126,4	124,9	101,2
Təhsil	153,0	140,2	109,1
Səhiyyə	49,7	60,6	82,0
Sosial müdafiə və sosial təminat	361,4	359,1	100,6
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahadə fəaliyyət	55,2	23,8	231,9
İqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsi	86,4	1441,1	6,0
o cümlədən: mənzil və kommunal təsərrüfatı	17,6	17,7	99,4
kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı balıqcılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	24,8	22,5	110,2
sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	6,9	1383,1	0,5
nəqliyyat və rabitə	6,5	8,3	78,3
yanacaq və enerji	0,2	0,1	200,0
iqtisadi fəaliyyət	30,4	9,4	323,4
Digər xərclər	214,6	378,7	56,7
Profisit	1036,6	80,1	-

DÖVLƏT SEKTORU

Büdcə vəsaitlərinin 26,9 faizi sosial müdafiə və sosial təminat, 15,1 faizi təhsil və səhiyyə sahələrinin, 6,4 faizi iqtisadiyyatın inkişafı və tənzimlənməsinin, 51,6 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Cədvəl 54

Büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Gəlirlər – cəmi	100,0	30,2
o cümlədən:		
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	10,1	3,1
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	10,6	3,2
Torpaq vergisi	0,3	0,1
Əmlak vergisi	1,2	0,4
Əlavə dəyər vergisi	23,6	7,1
Sadələşdirilmiş vergi	1,9	0,6
Aksiz	3,4	1,0
Yol vergisi	0,6	0,2
Mədən vergisi	0,7	0,2
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	2,8	0,8
Digər daxilolmalar	44,8	13,5

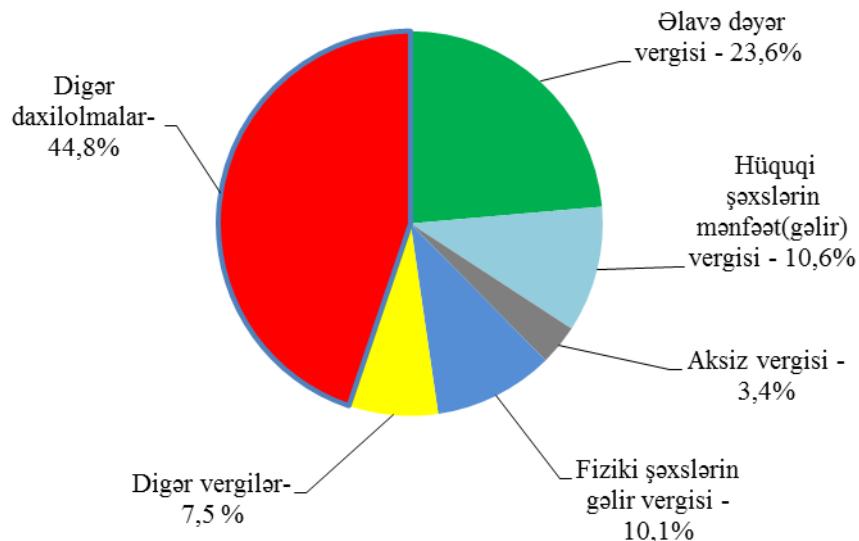
Cədvəl 55

Büdcə xərclərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Xərclər – cəmi	100,0	17,1
o cümlədən:		
Ümumi dövlət xidmətləri	22,2	3,8
ondan:		
beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	3,6	0,6
Məhkəmə hakimiyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	9,4	1,6
Təhsil	11,4	1,9
Səhiyyə	3,7	0,6
Sosial müdafiə və sosial təminat	26,9	4,6
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	4,1	0,7
İqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsi	6,4	1,1
o cümlədən:		
mənzil və kommunal təsərrüfatı	1,3	0,2
kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	1,8	0,3
sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	0,5	0,1
nəqliyyat və rabitə	0,5	0,1
yanacaq və enerji	0,0,1	0,003
iqtisadi fəaliyyət	2,3	0,4
Digər xərclər	15,9	2,8
Profisit	-	13,1

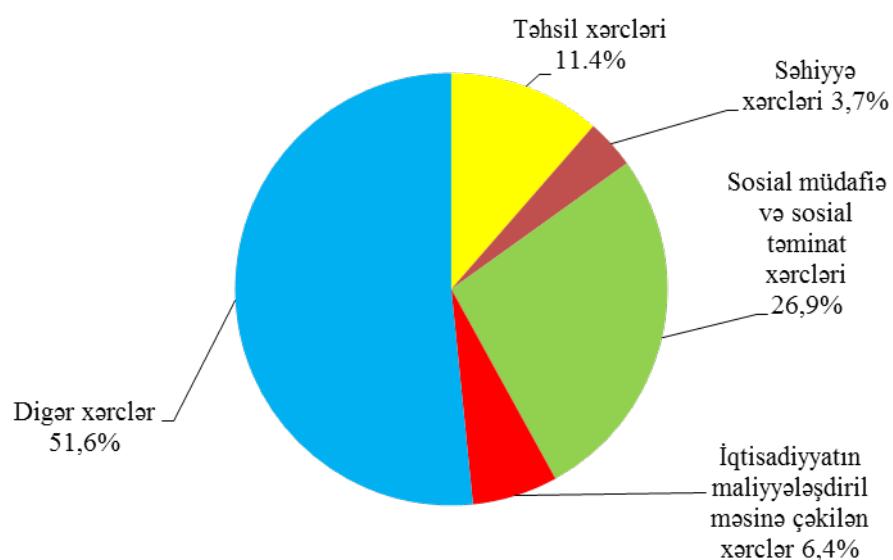
Qrafik 25

2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında büdcə gəlirlərinin strukturu

Qrafik 26

2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında büdcə xərclərinin strukturu

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2016-cı ilin birinci rübündə dövlət büdcəsinin gəlirləri 3678,1 milyon manat, xərcləri 2623,5 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 1054,6 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 8,4 faizi qədər profisit yaranmışdır.

Xarici ticarət

2016-ci ilin yanvar-fevral aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 132 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 82 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 121 ölkədən idxal olunmuşdur.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən 2016-ci ilin yanvar-fevral aylarında xarici ölkələrlə 2203,3 milyon ABŞ dolları məbləğində, o cümlədən 1223,4 milyon dollarlıq ixrac və 979,9 milyon dollarlıq idxal əməliyyatları aparılmışdır. Nəticədə, 243,5 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır. 2015-ci ilin eyni dövrünə nisbətən məhsul mübadiləsinin dəyəri müqayisəli qiymətlərlə 30,0 faiz azalmışdır. Ticarət dövriyyəsinin 265,1 milyon dolları, yaxud 12,0 faizi MDB üzvü dövlətlərinin, 1938,2 milyon dolları və ya 88,0 faizi digər ölkələrin payına düşmüş və bu ölkə qrupları üzrə ticarət dövriyyəsi müqayisəli qiymətlərlə müvafiq olaraq 31,7 faiz və 29,3 faiz azalmışdır. Dövriyyənin 1020,4 milyon dollarlıq hissəsi və ya 46,3 faizi Avropa İttifaqı ölkələri ilə ticarət əlaqələrinin nəticəsində yaranmışdır.

2016-ci ilin yanvar-fevral aylarında ölkədən ixrac olunmuş məhsulların dəyəri müqayisəli qiymətlərlə 20,6 faiz az olmuşdur. MDB üzvü dövlətlərinə ixrac olunmuş məhsulların dəyəri 52,2 faiz artaraq 92,2 milyon dollar təşkil etmişdir. İxracın ümumi dəyərinin 58,0 faizi Avropa İttifaqı ölkələrinin, 7,5 faizi MDB üzvü dövlətlərinin, 34,5 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüştür.

2016-ci ilin yanvar-fevral aylarında ölkəyə idxal olunmuş məhsulların dəyəri müqayisəli qiymətlərlə 42,7 faiz azalmış, MDB üzvü dövlətlərindən 47,1 faiz, digər ölkələrdən 41,8 faiz az məhsul idxal olunmuşdur. İdxalın ümumi dəyərinin 31,7 faizi Avropa İttifaqı ölkələrinin, 17,6 faizi MDB üzvü dövlətlərinin, 50,7 faizi isə digər ölkələrin hesabına formalaşmışdır.

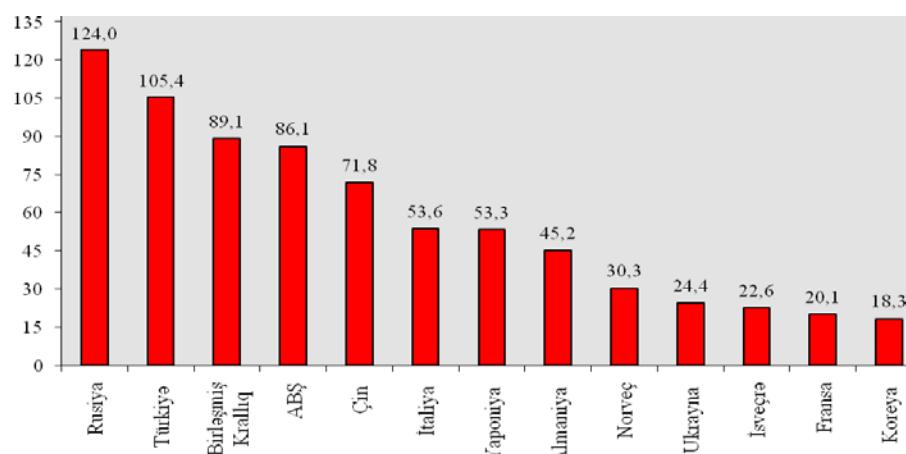
Xarici ticarət dövriyyəsinin 87,5 faizi İtaliya, Almaniya, Rusiya, Fransa, Türkiyə, ABŞ, İsrail, Birləşmiş Krallıq, Çexiya, Çin, Gürcüstan, Türkmenistan, İsveçrə, Yaponiya, İndoneziya,

Portuqaliya, Tailand, Norveç, Tayvan, Avstriya, Ukrayna və İran dövlətlərinin hesabına formalaşmışdır.

Ölkəmizə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 12,7 faizi Rusiyanın, 10,8 faizi Türkiyənin, 9,1 faizi Birləşmiş Krallığın, 8,8 faizi ABŞ-ın, 7,3 faizi Çinin, 5,5 faizi İtaliyanın, 5,4 faizi Yaponiyanın, 4,6 faizi Almanıyanın, 3,1 faizi Norveçin, 2,5 faizi Ukraynanın, 2,3 faizi İsveçrənin, 2,0 faizi Fransanın, 1,9 faizi Koreyanın, hər biri 1,7 faiz olmaqla Niderland və İranın, hər biri 1,5 faiz olmaqla Rumınıya və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin, 1,2 faizi Qazaxıstanın, 1,1 faizi Braziliyanın, hər biri 1,0 faiz olmaqla İndoneziya və Polşanın, 13,3 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüştür.

Qrafik 27

2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında idxalda daha çox paya malik olan ölkələr (milyon ABŞ dolları ilə)

İdxal olunmuş məhsulların dəyərində maşın, mexanizm, elektrik aparatları, avadanlıqlar və onların hissələri, qara metallardan hazırlanan məmələtlər, ərzaq məhsulları, əczaçılıq məhsulları, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmələtlər, nəqliyyat vasitələri və onların hissələri, oduncaq və ondan

hazırlanan məmulatlar, tütün məmulatları, mebel və onun hissələrinin xüsusi çəkisi üstünlük təşkil etmişdir.

İdxalın ümumi dəyərinin 60,1 faizini avtomobil, 23,6 faizini dəmiryolu, 13,3 faizini hava, 2,9 faizini dəniz nəqliyyatı vasitəsi ilə gətirilmiş, 0,1 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsullar təşkil etmişdir.

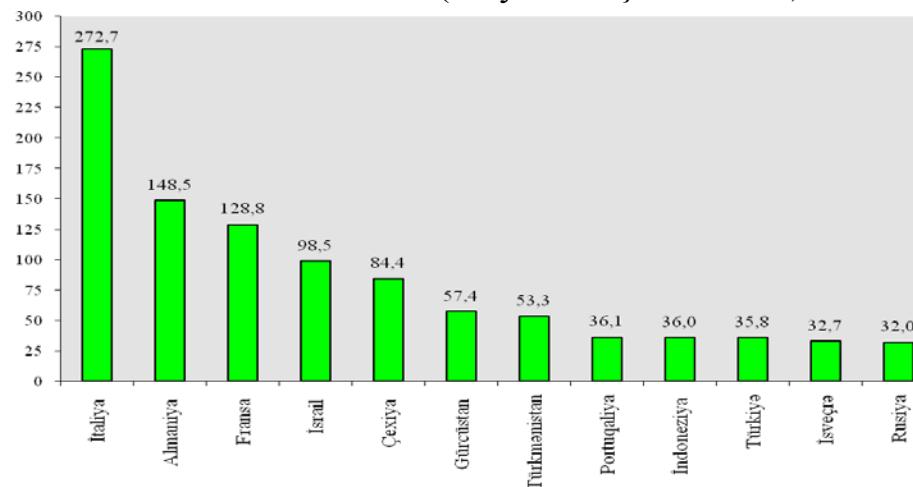
2015-ci ilin yanvar-fevral ayları ilə müqayisədə 2016-ci ilin yanvar-fevral aylarında bitki yağlarının idxalı 28,0 faiz, kartof – 82,2 faiz, çay – 61,2 faiz, təzə tərəvəz – 25,0 faiz, qara metallardan borular – 42,1 faiz, polad prokatı – 88,6 faiz, paltaryuyan maşınlar – 46,7 faiz, məişət soyuducuları – 33,3 faiz, məişət kondisionerləri – 9,0 dəfə artmış, buğda idxalı isə 81,2 faiz, təzə meyvə – 6,3 faiz, xam şəkər və şəkər – 26,7 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 20,2 faiz, mal əti – 39,4 faiz, minik avtomobilləri – 89,5 faiz, mebel – 13,3 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 61,0 faiz, qara metallardan çubuqlar – 75,5 faiz, rezin şinlər – 24,9 faiz, sement və sement klinkerləri – 68,5 faiz, yük avtomobilləri – 80,2 faiz azalmışdır.

2016-ci ilin yanvar-fevral aylarında ölkəyə 737 ədəd minik avtomobili, 9 ədəd avtobus, 67 ədəd yük avtomobili idxal olunmuşdur.

İxrac olunmuş məhsulların dəyərinin 22,3 faizini İtaliyaya, 12,1 faizini Almaniyaya, 10,5 faizini Fransaya, 8,1 faizini İsrailə, 6,9 faizini Çexiyaya, 4,7 faizini Gürcüstana, 4,4 faizini Türkmenistana, hər biri 2,9 faiz olmaqla Portuqaliya, İndoneziya və Türkiyəyə, 2,7 faizini İsveçrəyə, 2,6 faizini Rusiyaya, hər biri 2,5 faiz olmaqla Tailand və ABŞ-a, 2,4 faizini Tayvana, 1,6 faizini Avstriyaya, hər biri 1,3 faiz olmaqla Əfqanistan və Tunisə, hər biri 1,1 faiz olmaqla Livan və Malta, qalan 3,2 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsullar təşkil etmişdir.

Qrafik 28

2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında ixracda daha çox paya malik olan ölkələr (milyon ABŞ dolları ilə)

2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında ixrac olunmuş məhsulların dəyərinin 80,8 faizini boru kəməri və elektrik ötürүcü xətləri ilə nəql edilmiş, 6,4 faizini avtomobil, 5,9 faizini dəniz, 5,6 faizini dəmiryolu, 1,3 faizini hava nəqliyyatı vasitələri ilə göndərilmiş məhsullar təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, neft məhsulları, təbii qaz, meyvə-tərəvəz, plastik kütlə, alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, şəkər, kimya sənayesi məhsulları, bitki yağları üstünlük təşkil etmişdir.

2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında 2015-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə təzə tərəvəz ixracı 4,1 dəfə, polietilen – 5,9 faiz, qara metallardan borular – 7,5 dəfə, pambıq parça ipliyi – 3,9 dəfə artmış, təzə meyvə ixracı isə 14,0 faiz, şəkər – 44,2 faiz, bitki yağları – 37,8 faiz, çay – 73,3 faiz, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 88,8 faiz, kartof – 13,7 faiz, emal olunmamış alüminium – 9,4 faiz azalmışdır.

2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında ixracın ümumi dəyərinin 14,2 faizini təşkil etmiş qeyri-neft məhsullarının ixracı

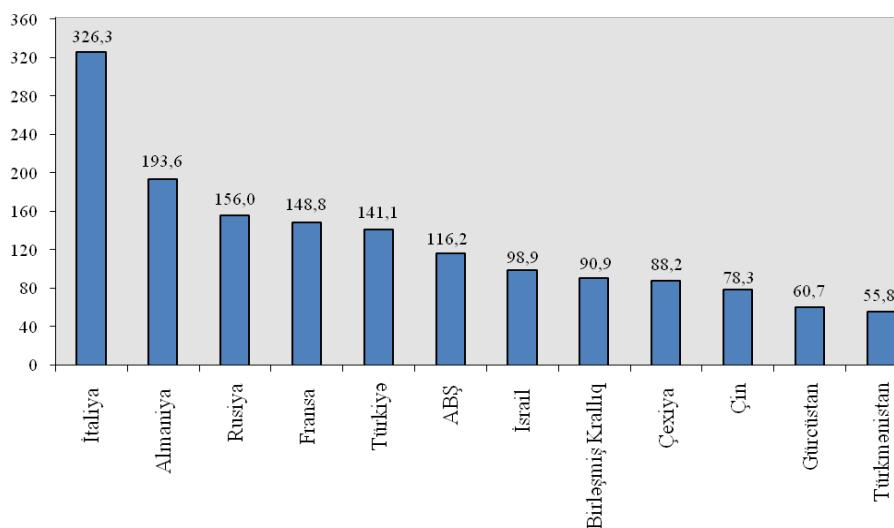
XARİCİ SEKTOR

2015-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 46,4 faiz azalaraq 174,3 milyon dollara bərabər olmuşdur.

İxrac olunduğu zaman gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılan, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmayan xam neft və təbii qazın həcmi nəzərə alınmaqla, 2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında ölkədən 5766,8 min ton xam neft, 1595,0 milyon kub metr təbii qaz göndərilmişdir. Faktiki ölkə sərhədini keçən xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 2829,4 milyon ABŞ dollarına bərabər olmuş və əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 18,9 faiz azalmışdır. Ölkədən ixrac olunmuş məhsulların statistik qiymətləndirilmiş dəyəri 1849,5 milyon dollar təşkil edərək əvvəlki ilin eyni dövrünün səviyyəsindən 5,0 faiz az olmuşdur.

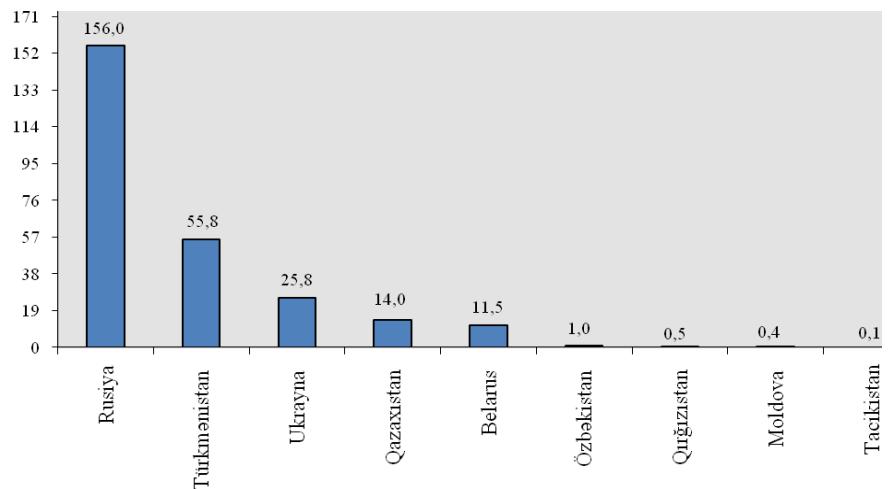
Qrafik 29

2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında xarici ticarət dövriyyəsində daha çox paya malik olan ölkələr (milyon ABŞ dolları ilə)

Qrafik 30

2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında MDB üzvü dövlətləri ilə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)

2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında ölkəmizə 6436,8 min dollarlıq humanitar və texniki yardım şəklində müxtəlif məhsullar daxil olmuşdur.

Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası

2016-cı il yanvar-mart ayları ərzində müəssisə və təşkilatların sayı 1,8 faiz artaraq, 2016-cı il aprelin 1-i vəziyyətinə 102129 olmuşdur.

Artım əsasən iqtisadiyyatın “Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə”, “Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar”, “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi”, “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” sahələrində daha nəzərəçarpacaq dərəcədə olmuşdur.

Cədvəl 56

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə təsərrüfat subyektlərinin sayı

Fəaliyyət növünün		01.04.2016-cı il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı		Ümumi saya görə, %-lə	01.01.2016-cı il vəziyyətinə olan müəssisə və təşkilatların sayına görə, %-lə
hərf işarə- si	Adı	Cəmi	o cümlədən kommer- siya təşkilatları		
	CƏMI	102129	86182	100,0	101,8
A	o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və baliqçılıq	9667	8933	9,5	101,1
B	Mədənçixarma sənayesi	795	794	0,8	100,5
C	Emal sənayesi	5884	5869	5,8	101,5
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölgündürülməsi və təchizatı	303	260	0,3	98,1
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	471	347	0,5	99,4
F	Tikinti	10790	10712	10,6	101,4
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	26465	26442	25,9	102,0
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1992	1967	1,9	102,5
I	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1603	1590	1,6	103,8
J	İnformasiya və rəbitə	2510	2428	2,4	102,2
K	Maliyyə və siğorta fəaliyyəti	1604	1537	1,6	100,8

INSTİTUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

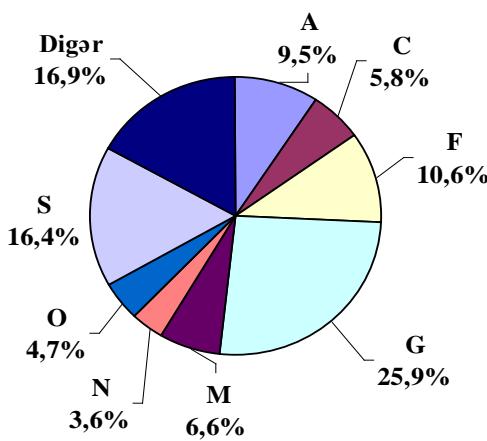

...ardı

Fəaliyyət növünün hərf işarə- si		01.04.2016-cı il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	Ümumi saya görə, %-lə	01.01.2016-cı il vəziyyətinə olan müəssisə və təşkilatların sayına görə, %-lə
Cəmi	o cümlədən kommer- siya təşkilatları			
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1237	1178	1,2
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	6791	6177	6,6
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3675	3500	3,6
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4831	0	4,7
P	Təhsil	3393	1262	3,3
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1677	1132	1,6
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1594	1102	1,6
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	16754	10952	16,4
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	93	0	0,1
				100,0

“Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti”, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” sahələrində müəssisə və təşkilatların Dövlət registrindəki xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur.

Fəaliyyət növləri üzrə müəssisə və təşkilatların sayının strukturu, yekuna nisbətən

Cədvəl 57

**Qeydiyyatda olan müəssisə və təşkilatların iqtisadi fəaliyyət üzrə mülkiyyət növlərinə görə bölgüsü
(2016-cı il aprelin 1-nə)**

Fəaliy-yət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə*müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		o cümlədən:			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Xarici müəssisələr	Birgə müəssisələr		
Cəmi	10624	10,4	1697	1,7	89808	87,9	5868	5,7	1874	1,8
o cümlədən:										
A	562	5,8	50	0,5	9055	93,7	53	0,5	66	0,7
B	33	4,2	1	0,1	761	95,7	173	21,8	25	3,1
C	267	4,5	7	0,1	5610	95,4	349	6,0	299	5,1
D	247	81,5	0	0,0	56	18,5	11	3,6	4	1,3
E	202	42,9	3	0,6	266	56,5	20	4,2	19	4,0
F	503	4,7	17	0,1	10270	95,2	915	8,5	262	2,4

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

INSTİTUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

...ardı

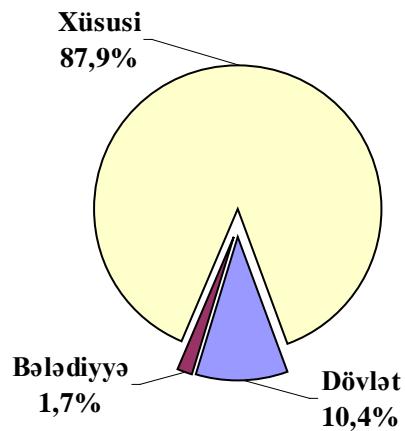
Fəaliy-yət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan:			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
G	762	2,9	0	0,0	25703	97,1	1602	6,1	503	1,9
H	260	13,0	1	0,1	1731	86,9	216	10,8	55	2,8
I	50	3,1	0	0,0	1553	96,9	144	9,0	61	3,8
J	221	8,8	0	0,0	2289	91,2	129	5,1	69	2,7
K	154	9,6	0	0,0	1450	90,4	79	4,9	52	3,2
L	98	7,9	0	0,0	1139	92,1	63	5,1	19	1,5
M	648	9,5	2	0,1	6141	90,4	1077	15,9	151	2,2
N	262	7,1	1	0,0	3412	92,9	203	5,5	71	1,9
O	3220	66,6	1608	33,3	3	0,1	2	0,0	0	0,0
P	2142	63,1	0	0,0	1251	36,9	74	2,2	20	0,6
Q	435	25,9	0	0,0	1242	74,1	83	4,9	30	1,8
R	427	26,8	3	0,2	1164	73,0	24	1,5	16	1,0
S	130	0,8	4	0,0	16620	99,2	561	3,3	152	1,0
U	1	1,1	0	0,0	92	98,9	90	96,8	0	0,0

Xüsusi mülkiyyətə aid olan müəssisə və təşkilatların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (28,6%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (18,5%), “Tikinti” (11,4%), “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (10,1%), “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (6,8%) və “Emal sənayesi” (6,2%) sahələrinin payına düşür.

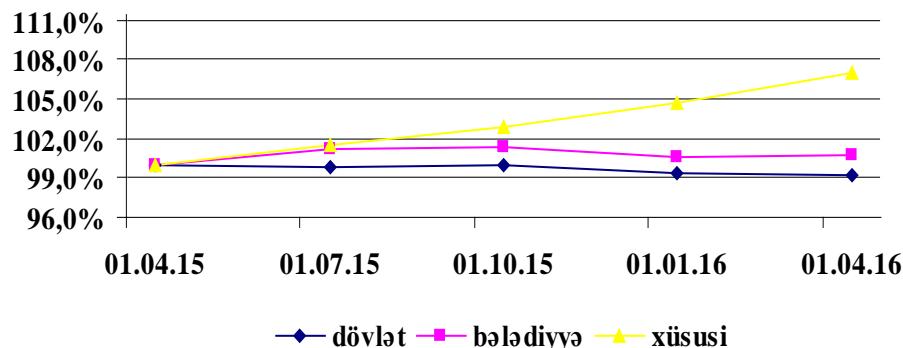
---

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

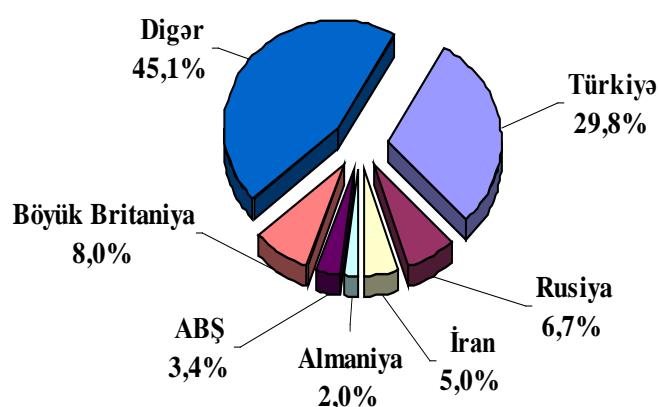
**Müəssisə və təşkilatların sayının mülkiyyət
növünə görə strukturu, yekuna nisbətən**

Mülkiyyət növlərinə görə müəssisə və təşkilatların sayının
dəyişməsi, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə

Xarici investisiyalı və birgə müəssisələrin sayının ölkələr
üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Statistik vahidlərin Dövlət registrində qeydiyyatdan keçmiş tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (29,8%), Böyük Britaniya (8,0%), Rusiya (6,7%), İran (5,0%), ABŞ (3,4%), Almaniya (2,0%) və digər ölkələrin (45,1%) sahibkarları tərəfindən yaradılmışdır.

Cədvəl 58

Müəssisə və təşkilatların demoqrafiyası

Fəaliyyət növləri	01.04.2016-cı il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2016-cı ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların sayı		2016-cı ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMI	102129	2045	2,0	241	0,2
o cümlədən:					
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və baliqçılıq	9667	113	1,2	12	0,1
Mədənçixarma sənayesi	795	7	0,9	4	0,5
Emal sənayesi	5884	93	1,6	9	0,2
Elektrik enerjisi, qaz və buخار istehsalı, bölgüsdürüməsi və təchizatı	303	3	1,0	0	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	471	12	2,5	4	0,8
Tikinti	10790	165	1,5	17	0,2
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	26465	659	2,5	99	0,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1992	48	2,4	3	0,2
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1603	58	3,6	1	0,1
İnformasiya və rabitə	2510	62	2,5	9	0,4
Maliyyə və sigorta fəaliyyəti	1604	31	1,9	15	0,9
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1237	3	0,2	4	0,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	6791	133	2,0	14	0,2
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3675	80	2,2	7	0,2
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4831	25	0,5	3	0,1
Təhsil	3393	32	0,9	5	0,1

INSTİTUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

Fəaliyyət növləri	01.04.2016-cı il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2016-cı ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların sayı		2016-cı ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-la	cəmi	%-la
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1677	23	1,4	0	0,0
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1594	27	1,7	1	0,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	16754	469	2,8	34	0,2
Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	93	2	2,2	0	0,0

2016-cı ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların 41,1 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 14,1 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 7,1 faizi “Tikinti”, 6,2 faizi ”Maliyyə və sigorta fəaliyyəti”, 5,8 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 5,0 faizi “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqcılıq”, qalanları isə digər sahələrin payına düşür.

Bu dövrdə yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların 32,2 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 22,9 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 8,1 faizi “Tikinti”, 6,5 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 5,5 faizi “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqcılıq”, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Cədvəl 59

**Yeni yaradılmış və ləğv edilmiş müəssisələrin sayının
mülkiyyət növlərinə görə strukturu**

Mülkiyyət növləri	01.04.2016-cı il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2016-cı ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların sayı		2016-cı ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMI	102129	2045	2,0	241	0,2
o cümlədən: Dövlət mülkiyyətli müəssisələr	10624	54	0,5	40	0,4
Bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr*	1697	3	0,2	0	0,0
Xüsusi mülkiyyətli müəssisələr	89808	1988	2,2	201	0,2
o cümlədən: xarici müəssisələr (100% xarici investisiyalı)	5868	110	1,9	19	0,3
birgə müəssisələr	1874	30	1,6	2	0,1

2016-cı ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların 97,2 faizi xüsusi mülkiyyətli (onlardan 5,4 faizi tam xarici investisiyalı, 1,5 faizi birgə mülkiyyətli), 0,2 faizi bələdiyyə mülkiyyətli, 2,6 faizi dövlət mülkiyyətli müəssisələrin payına düşür.

* Bələdiyyələr də daxil edilməklə

Cədvəl 60

**İqtisadi rayonlar üzrə statistik vahidlərin Dövlət
registrinin tərkibinin dəyişməsi**

	01.04.2016-cı il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2016-cı ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların sayı		2016-cı ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMI	102129	2045	2,0	241	0,2
Bakı	54564	1254	2,3	126	0,2
İqtisadi rayonlar:					
Abşeron iqtisadi rayonu	6534	157	2,4	62	0,9
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	7014	92	1,3	18	0,3
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	4352	32	0,7	9	0,2
Lənkəran iqtisadi rayonu	6178	102	1,7	0	0,0
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	3092	109	3,5	3	0,1
Aran iqtisadi rayonu	14023	241	1,7	16	0,1
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	2063	13	0,6	0	0,0
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	493	1	0,2	0	0,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1936	27	1,4	2	0,1
Naxçıvan iqtisadi rayonu	1880	17	0,9	5	0,3

Qeydiyyatda olan müəssisə və təşkilatların 53,4 faizi Bakıda yerləşmişdir. Hesabat dövründə yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların 61,3 faizi Bakıda, 11,8 faizi Aran, 7,7 faizi Abşeron, 5,3 faizi Quba-Xaçmaz, 5,0 faizi Lənkəran və 4,5 faizi Gəncə-Qazax iqtisadi rayonlarında qeydiyyata alınmışdır. Statistik vahidlərin yaradılması prosesi Lənkəran (1,7%), Dağlıq Şirvan (1,4%), Abşeron (2,4%), Bakı şəhərində (2,3%), Yuxarı Qarabağ (0,6%), Aran (1,7%), Gəncə-Qazax (1,3%), Şəki-Zaqatala (0,7%) və Quba-Xaçmaz (3,5%) iqtisadi rayonlarında daha fəal olmuşdur.

İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

Bu dövrdə Bakı şəhəri üzrə 126, Abşeron iqtisadi rayonu üzrə 62, Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu üzrə 18, Aran iqtisadi rayonu üzrə 16, Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu üzrə 9, Naxçıvan iqtisadi rayonu üzrə 5, Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu üzrə 3, Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu üzrə isə 2 müəssisə ləğv edilmişdir.

2016-cı il aprelin 1-i vəziyyətinə ölkədə mövcud olan kiçik müəssisələrin sayı və strukturu “Kiçik sahibkarlığa dövlət köməyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu və “İri, orta və kiçik sahibkar meyarları”nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ilə müəyyənləşdirilmiş işçilərin orta siyahı sayı və illik gəliri meyarı əsasında götürülmüşdür.

Cədvəl 61

Kiçik müəssisə və təşkilatların iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.04.2016-cı il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Kiçik müəssisə və təşkilatların ümumi sayına görə, %-lə	Müəssisə və təşkilatların ümumi sayında kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisi, %-lə
CƏMI	80548	100,0	78,9
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və baliqçılıq	8647	10,7	89,4
Mədənçixarma sənayesi	684	0,9	86,0
Emal sənayesi	5185	6,4	88,1
Elektrik enerjisi, qaz və buخار istehsalı, böülüsdürülməsi və təchizatı	91	0,1	30,0
Su təchizatı; nullantıların təmizlənməsi və emalı	230	0,3	48,8
Tikinti	9778	12,1	90,6
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	25325	31,4	95,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1631	2,0	81,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1456	1,8	90,8
İnformasiya və rabitə	2147	2,7	85,5
Maliyyə və sigorta fəaliyyəti	1229	1,5	76,6

INSTİTUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

Fəaliyyət növləri	01.04.2016-cı il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Kiçik müəssisə və təşkilatların ümumi sayına görə, %-lə	Müəssisə və təşkilatların ümumi sayında kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisi, %-lə
CƏMİ	80548	100,0	78,9
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1055	1,3	85,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	5757	7,2	84,8
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3339	4,1	90,9
Təhsil	1174	1,5	34,6
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1010	1,3	60,2
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1024	1,3	64,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	10786	13,4	64,4

Göründüyü kimi, 2016-ci il aprelin 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə müəssisələrin ümumi sayının 78,9 faizini kiçik müəssisələr təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (31,4%), digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi (13,4%), tikinti (12,1%) və kənd təsərrüfatı (10,7%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 62
Kiçik müəssisə və təşkilatların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

	01.04.2016-cı il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Ümumi sayına görə, %-lə
CƏMİ	80548	100,0
Bakı	45836	56,9
İqtisadi rayonlar:		
Abşeron iqtisadi rayonu	5620	7,0
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	4809	6,0
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	3098	3,8
Lənkəran iqtisadi rayonu	4950	6,1
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	2190	2,7
Aran iqtisadi rayonu	10356	12,9

İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

	01.04.2016-cı il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	...ardı Ümumi saya görə, %-lə
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	1352	1,7
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	236	0,3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1269	1,6
Naxçıvan iqtisadi rayonu	832	1,0

Kiçik müəssisələrin 56,9 faizi Bakıda, 12,9 faizi Aran, 7,0 faizi Abşeron, 6,1 faizi Lənkəran, 6,0 faizi Gəncə-Qazax, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Fərdi sahibkarlar

2016-cı il aprelin 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 600 minə yaxınlaşmışdır.

Cədvəl 63

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	01.04.2016-cı il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi saya görə, %-lə
CƏMI	596181	100,0
o cümlədən:		
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	108417	18,2
Mədənçixarma sənayesi	674	0,1
Emal sənayesi	15842	2,7
Elektrik enerjisi, qaz və buخار istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	59	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	230	0,1
Tikinti	5001	0,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	201242	33,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	72317	12,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	34893	5,8
İnformasiya və rabitə	6072	1,0
Maliyyə və sigorta fəaliyyəti	1477	0,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	11057	1,9
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	11389	1,9

INSTİTUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

Fəaliyyət növləri	01.04.2016-cı il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayı görə, %-lə ...ardı
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	2577	0,4
Təhsil	3917	0,7
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2449	0,4
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	8853	1,5
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	90349	15,1
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	19366	3,3

Hesabat dövründə hər beş fərdi sahibkardan dördü “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” və “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” sahələri üzrə qeydiyyatdan keçmişdir.

Cədvəl 64

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

	01.04.2016-cı il vəziyyətinə sahibkarların sayı	Ümumi sayı görə, %-lə
CƏMI	596181	100,0
Bakı	198587	33,3
İqtisadi rayonlar:		
Abşeron iqtisadi rayonu	29345	4,9
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	77604	13,0
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	38237	6,4
Lənkəran iqtisadi rayonu	44211	7,4
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	33178	5,6
Aran iqtisadi rayonu	120187	20,2
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	14979	2,5
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	2481	0,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	17018	2,9
Naxçıvan iqtisadi rayonu	20354	3,4

Sahibkarlıqla məşgul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (33,3%), Aran (20,2%), Gəncə-Qazax (13,0%) və Lənkəran (7,4%) iqtisadi rayonlarında qeydiyyata alınmışdır.

Cədvəl 65

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə fərdi sahibkarların sayının gender bölgüsü

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMI	479117	100,0	117064	100,0
o cümlədən:				
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqcılıq	83444	17,4	24973	21,3
Mədənçixarma sənayesi	639	0,1	35	0,0
Emal sənayesi	13560	2,8	2282	2,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, böülüsdürülməsi və təchizatı	54	0,0	5	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	209	0,0	21	0,0
Tikinti	4886	1,0	115	0,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	159986	33,4	41256	35,2
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	71374	15,0	943	0,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	29942	6,3	4951	4,3
İnformasiya və rabitə	5029	1,1	1043	0,9
Maliyyə və sigorta fəaliyyəti	1130	0,2	347	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	7839	1,7	3218	2,8
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	7617	1,6	3772	3,2
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	1815	0,4	762	0,7
Təhsil	1419	0,3	2498	2,1
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1629	0,3	820	0,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	7880	1,6	973	0,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	66259	13,8	24090	20,6
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	14406	3,0	4960	4,2

Sahibkarlıqla məşğul olan fərdi sahibkarların 80,4 faizini kişilər, 19,6 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Qadınlar “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” fəaliyyət növündə mövcud sahibkarların ümumi sayının 26,7 faizini, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”da 23,0 faizini, “Ticarət; nəqliyyat vəsiti lərinin təmiri” fəaliyyət sahəsində isə 20,5 faizini təşkil edir.

Cədvəl 66

İqtisadi rayonlar üzrə fərdi sahibkarların sayının gender bölgüsü

	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMI	479117	100,0	117064	100,0
Bakı	154129	32,2	44458	38,0
İqtisadi rayonlar:				
Abşeron iqtisadi rayonu	23411	4,9	5934	5,1
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	59598	12,4	18006	15,4
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	30206	6,3	8031	6,8
Lənkəran iqtisadi rayonu	37731	7,9	6480	5,5
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	26540	5,5	6638	5,7
Aran iqtisadi rayonu	100620	21,0	19567	16,7
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	12710	2,7	2269	1,9
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	1996	0,4	485	0,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	14931	3,1	2087	1,8
Naxçıvan iqtisadi rayonu	17245	3,6	3109	2,7

Sahibkar qadınlarının 38,0 faizi Bakıda, 16,7 faizi Aran, 15,4 faizi Gəncə-Qazax, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçmişdir.

Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə say bölgüsündən aydın olur ki, Bakıda (22,4%), Gəncə-Qazax (23,2%) və Şəki-Zaqatala (21,0%) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

2016-ci il aprelin 1-i vəziyyətinə statistik vahidlərin Dövlət Registrinə daxil edilmiş, torpaq payı almış ailələrin sayı 850 mini keçmişdir ki, bu da ölkədə torpaq payı alanların 98,0 faizini təşkil edir. Dövlət registrinə daxil edilmiş ailə təsərrüfatlarının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü aşağıdakı kimi olmuşdur:

**Torpaq payı almış ailə təsərrüfatlarının sayının iqtisadi
rayonlar üzrə bölgüsü**

	01.04.2016-cı il vəziyyətinə ailə təsərrüfatlarının sayı	Ümumi saya görə %-lə
CƏMI	850798	100,0
Bakı	0	0,0
İqtisadi rayonlar:		
Abşeron iqtisadi rayonu	7782	0,9
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	170767	20,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	101150	11,9
Lənkəran iqtisadi rayonu	124957	14,7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	80165	9,4
Aran iqtisadi rayonu	232195	27,3
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	19919	2,3
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	0	0,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	42915	5,1
Naxçıvan iqtisadi rayonu	70948	8,3

Əhalinin gəlirləri

2016-cı ilin birinci rübündə ölkə əhalisinin gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 9,0 faiz artaraq 10303,5 milyon manata çatmışdır. Əhalinin hər nəfərinə düşən gəlirlər orta hesabla 1073,5 manat və ya ayda 357,8 manat təşkil etmişdir.

Bu dövr ərzində gəlirlərin 81,0 faizi son istehlak xərclərinə, 9,7 faizi vergilərin, sığorta və üzvlük haqlarının, 2,3 faizi kreditlər üzrə faizlərin ödənilməsinə sərf edilmiş, 7,0 faizi isə yığıma yönəldilmişdir.

Əhalinin sərəncamında qalan gəlirlər 9304,1 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 68

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2016-cı ilin yanvar-mart ayları	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən nominal artım sürəti, faizlə *)
Əhalinin gəlirləri, mln. manat	10303,5	109,0
hər nəfərə, manat	1073,5	107,7
Sərəncamda qalan gəlirlər, mln. manat	9304,1	108,6
hər nəfərə, manat	969,4	107,3

*) 2015-ci ilin aylıq göstəriciləri əldə olunmuş yeni məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Əmək haqqı

2016-ci ilin yanvar-fevral aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əmək haqqı 2015-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6,2 faiz artaraq 472,2 manat təşkil etmişdir. Əmək haqqı neft sektorunda 2520,5 manat, qeyri-neft sektorunda 423,1 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əmək haqları 355,1 manat, özəl müəssisələrdə çalışan işçilərin əmək haqları isə 641,6 manat olmuşdur.

Mədənçixarma sənayesində, maliyyə və sigorta fəaliyyəti, tikinti, informasiya və rabitə, eləcə də peşə, elmi və texniki fəaliyyət sahələrində orta aylıq nominal əmək haqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

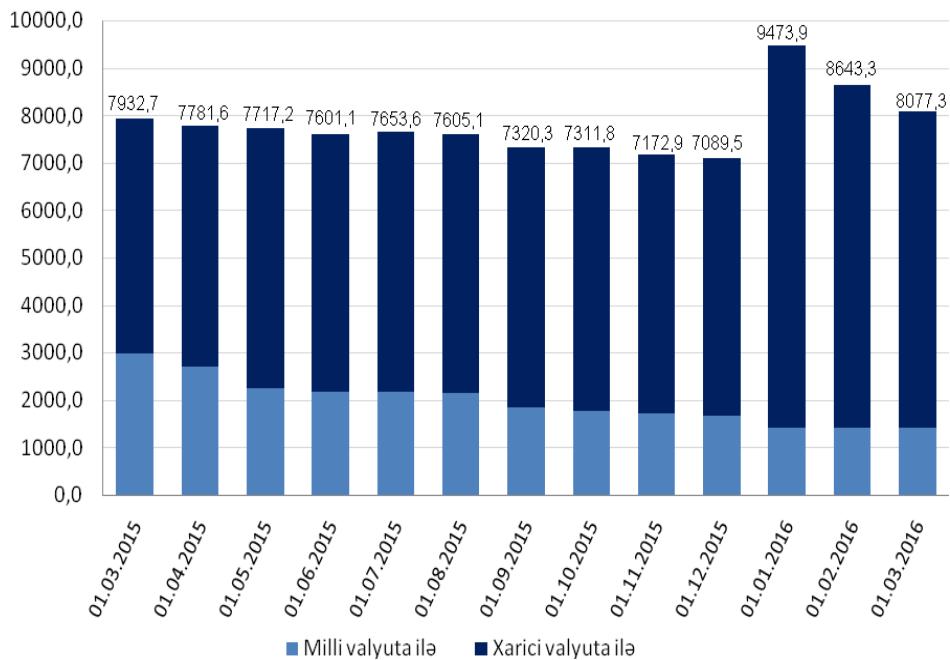
Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumatə görə 2016-cı il martın 1-nə əhalinin banklardakı əmanətlərinin milli valyuta ekvivalentində məbləği əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,8 faiz artaraq 8077,3 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 82,6 faizini xarici, 17,4 faizini isə milli valyutada qoyulmuşdur.

Əmənətlərin 76,4 faizi əhali tərəfindən özəl banklarda yerləşdirilmişdir.

Cədvəl 69

Əhalinin əmanətləri

Qrafik 35

Əhalinin əmanətləri, mlyn. manat

Mart ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə orta məzənnəsi 1,60 manata (ilin əvvəlindən 1,59 manata), 1 Avroya - 1,79 manata (1,75), 100 Rus rubluna - 2,28 manata (2,12) bərabər olmuşdur.

Demoqrafik vəziyyət

İlin əvvəlindən ölkə əhalisinin sayı 17,9 min nəfər və ya 0,2 faiz artaraq 2016-cı il mart ayının 1-i vəziyyətinə 9723,5 min nəfərə çatmışdır. Əhalinin bir kvadrat kilometrə olan sıxlığı 112 nəfər olmuşdur.

Ölkə əhalisinin ümumi sayından 53,1 faizi şəhər, 46,9 faizi kənd sakinlərinin, 49,8 faizi kişilərin, 50,2 faizi isə qadınların payına düşür. Hazırda hər 1000 kişiyə 1007 nəfər qadın düşür.

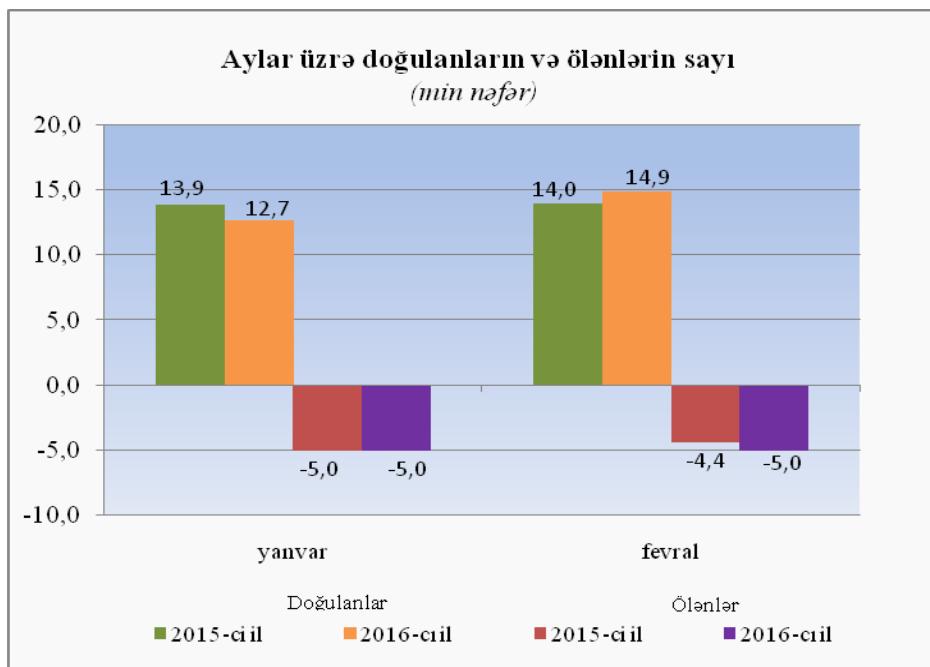
Cədvəl 70

Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar - fevral					
	min			əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2016	2015	artım (+) azalma (-)	2016	2015	2016-cı il 2015-ci ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	17,7	18,5	-0,8	11,2	12,1	92,6
doğulanlar	27,6	27,9	-0,3	17,5	18,2	96,2
ölənlər	9,9	9,4	+0,5	6,3	6,1	103,3
Nikahlar	9,0	11,1	-2,1	5,7	7,2	79,2
Boşanmalar	2,1	2,1	-	1,3	1,4	92,9

¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən cari ilin ilk iki ayı ərzində ölkədə 27,6 min doğulan körpə qeydə alınmış və bu göstərici əhalinin hər 1000 nəfərinə 17,5 təşkil etmişdir. Doğulan körpələrin 53,2 faizi oğlan, 46,8 faizi isə qız uşaqlarından ibarət olmuşdur.

2016-cı ilin yanvar-fevral aylarında ölkədə 9,9 min ölüm hələ qeydə alınmışdır və əhalinin hər 1000 nəfərinə ölüm səviyyəsi 6,3 olmuşdur.

Cari ilin ilk iki ayı ərzində qeydiyyat şöbələri tərəfindən 9,0 min nikah və 2,1 min boşanma halları qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı 5,7, boşanmaların sayı isə 1,3 olmuşdur.

Cari ilin yanvar-fevral ayları ərzində Daxili İşlər Nazirliyi və Dövlət Miqrasiya Xidmətinin müvafiq qurumları tərəfindən Azərbaycana daimi yaşamaq üçün 445 nəfər gələn və 238 nəfər ölkədən gedən qeydə alınaraq, miqrasiya saldosu müsbət 207 nəfər təşkil etmişdir.

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri**

Tahir Budaqov